CUPRINS

INTRODUCERE **2**

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic ... **4**

CAPITOLUL II: Componența parteneriatului **9**

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor) **11**

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție **16**

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor **19**

FIȘA MĂSURII M1/2A 19

FIȘA MĂSURII M2/2B ..... 24~~25~~

FIȘA MĂSURII M3/6A ..... 29~~30~~

FIȘA MĂSURII M4/6A ..... 34~~35~~

FIȘA MĂSURII M5/6B ..... 39~~40~~

FIȘA MĂSURII M6/6B ..... 44~~45~~

FIȘA MĂSURII M7/1B ..... 49~~50~~

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.) ..... **53~~54~~**

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune ..... **56~~57~~**

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei ..... **59~~60~~**

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei ..... **61~~62~~**

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei ..... **65~~66~~**

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL ..... **66~~67~~**

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale ..... **68~~69~~**

Anexe **69**

ANEXA 1 - MODIFICAREA SDL – GAL ASOCIAȚIA TRANSILVANĂ BRAȘOV NORD

Data: 02.10.2018

1. TIPUL PROPUNERII DE MODIFICARE A SDL[1]

Tipul modificării	Numărul modificării solicitate[2] în anul curent
☐ Modificare simplă - conform pct.1	
☒ Modificare complexă - conform pct.2	1/2018
☐ Modificare legislativă și/sau administrativă - conform pct.3	

II. DESCRIEREA MODIFICĂRILOR SOLICITATE[3]

1. **DENUMIREA MODIFICĂRII: Realocări financiare de la M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" la M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici", conform pct. 1, litera b**

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

În această secțiune va fi inclusă justificarea privind modificarea solicitată, indicându-se necesitatea și oportunitatea ca aceasta să fie realizată în raport cu caracteristicile teritoriului acoperit de SDL.

Până la data întocmirii prezentei solicitări de modificare a SDL, GAL Asociația Transilvană Brașov Nord a organizat apeluri de proiecte în cadrul M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" și M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" care s-au finalizat cu semnarea de contracte de finanțare, consumându-se aproape integral alocările financiare în cadrul acestor 2 măsuri.

Situația pe fiecare măsură se prezintă astfel:

- **M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local"** are o alocare totală disponibilă de **272.825 de euro** și au fost semnate contracte de finanțare însumând **267.299 de euro**, rezultând o diferență de **5.526 de euro** rămasă disponibilă;

- **M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici"** are o alocare totală disponibilă de **334.000 de euro** și au fost semnate contracte de finanțare însumând **330.000 de euro**, rezultând o diferență de **4.000 de euro** rămasă disponibilă.

---

[1] conform încadrării tipurilor de modificări din prezentul Ghid.

[2] numărul modificării solicitate în anul curent.

[3] fiecare modificare va fi completată conform punctelor a, b, c, d.

Având în vedere că suma rămasă în cadrul M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" este insuficientă pentru finanțarea unor proiecte și că în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" pot fi finanțate proiecte cu o valoare de 15.000 de euro pentru ferme mici, considerăm oportună transferarea sumei rămasă disponibilă în cadrul M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" către M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici". Menționăm că în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" au fost finanțate doar proiecte depuse de tineri fermieri până în prezent și există interes din teritoriu și pentru dezvoltarea unor ferme mici.

b) Modificarea propusă

Se va indica capitolul și secțiunea din SDL care se modifică (implicit capitolele/secțiunile, dacă propunerea de modificare are impact asupra mai multor capitole din SDL), evidențiind modificările din fiecare secțiune (se va prelua doar fraza/propoziția/sintagma asupra căreia intervin modificări), utilizând opțiunea track-changes (urmărire-modificări)

De la Măsura M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" se va realoca suma de **5.526 de euro** către Măsura M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici", astfel încât în urma realocării suma pe componenta B pentru Măsura M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" va fi de **67.299 de euro**, iar suma pe componenta B pentru pentru Măsura M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" va fi **100.876 de euro**, ca urmare a realocării în plus și a sumei de **6.350 de euro** de la M3/6A "Diversificarea activităților neagricole".

Alocarea totală inițială stabilită în SDL în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" a fost de **334.000 de euro,** iar în urma realocării va fi de **345.876 de euro.**

Alocarea totală inițială stabilită în SDL în cadrul M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" a fost de **272.825 de euro,** iar în urma realocării va fi de **267.299 de euro.**

c) Efectele estimate ale modificării

În această secțiune va fi indicat efectul generat de modificarea propusă, respectiv impactul la nivelul teritoriului, rezultate scontate.

Ca urmare a acestei realocări, vor putea fi sprijinite în teritoriul GAL ATBN și ferme mici, suma de 15.000 de euro putând fi accesată în cadrul acestei măsuri doar de o fermă care se încadrează în această categorie.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Se va indica impactul asupra indicatorilor de monitorizare.

Modificările propuse nu afectează indicatorii stabiliți prin SDL pe măsura M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local", ci contribuie la îndeplinirea obiectivelor M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" prin acordarea de sprijin și fermelor mici.

2. **DENUMIREA MODIFICĂRII: Realocări financiare de la M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" la M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici", conform pct. 1, litera c**

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

În această secțiune va fi inclusă justificarea privind modificarea solicitată, indicându-se necesitatea și oportunitatea ca aceasta să fie realizată în raport cu caracteristicile teritoriului acoperit de SDL.

Până la data întocmirii prezentei solicitări de modificare a SDL, GAL Asociația Transilvană Brașov Nord a organizat apeluri de proiecte în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" și M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" care s-au finalizat cu semnarea de contracte de finanțare, consumându-se aproape integral alocările financiare în cadrul acestor 2 măsuri.

Situația pe fiecare măsură se prezintă astfel:

- **M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici"** are o alocare totală disponibilă de **334.000 de euro** și au fost semnate contracte de finanțare însumând **330.000 de euro**, rezultând o diferență de **4.000 de euro** rămasă disponibilă;

- **M3/6A "Diversificarea activităților neagricole"** are o alocare totală disponibilă de **586.350 de euro** și au fost semnate contracte de finanțare însumând **580.000 de euro**, rezultând o diferență de **6.350 de euro** rămasă disponibilă.

Având în vedere că suma rămasă în cadrul M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" este insuficientă pentru finanțarea unor proiecte și că în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" pot fi finanțate proiecte cu o valoare de 15.000 de euro pentru ferme mici, considerăm oportună transferarea sumei rămase disponibile în cadrul M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" către M2/2B. Menționăm că în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" au fost finanțate doar proiecte depuse de tineri fermieri până în prezent și există interes din teritoriu și pentru dezvoltarea unor ferme mici.

b) Modificarea propusă

Se va indica capitolul și secțiunea din SDL care se modifică (implicit capitolele/secțiunile, dacă propunerea de modificare are impact asupra mai multor capitole din SDL), evidențiind modificările din fiecare secțiune (se va prelua doar fraza/propoziția/sintagma asupra căreia intervin modificări), utilizând opțiunea track-changes (urmărire-modificări)

De la Măsura M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" se va realoca suma de **6.350 de euro** către Măsura M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici", astfel încât în urma realocării suma pe componenta B pentru Măsura M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" va fi de **150.000 de euro**, iar suma pe componenta B pentru Măsura M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" va fi **100.876 de euro**, ca urmare a realocării în plus și a sumei de **5.526 de euro** de la M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local".

Alocarea totală inițială stabilită în SDL în cadrul M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" a fost de **334.000 de euro,** iar în urma realocării va fi de **345.876 de euro.**

Alocarea totală inițială stabilită în SDL în cadrul M3/6A "Diversificarea activităților neagricole" a fost de **586.350 de euro,** iar în urma realocării va fi de **580.000 de euro.**

c) Efectele estimate ale modificării

În această secțiune va fi indicat efectul generat de modificarea propusă, respectiv impactul la nivelul teritoriului, rezultate scontate.

Ca urmare a acestei realocări, vor putea fi sprijinite în teritoriul GAL ATBN și ferme mici, suma de 15.000 de euro putând fi accesată în cadrul acestei măsuri doar de o fermă care se încadrează în această categorie.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Se va indica impactul asupra indicatorilor de monitorizare.

Modificările propuse nu afectează indicatorii stabiliți prin SDL pe măsura M3/6A"Diversificarea activităților neagricole", ci contribuie la îndeplinirea obiectivelor M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" prin acordarea de sprijin și fermelor mici.

3. **DENUMIREA MODIFICĂRII: Modificarea fișei măsurii M5/6B "Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN", conform pct. 2, litera b**

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

În această secțiune va fi inclusă justificarea privind modificarea solicitată, indicându-se necesitatea și oportunitatea ca aceasta să fie realizată în raport cu caracteristicile teritoriului acoperit de SDL.

În cadrul măsurii M5/6B "Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" am constatat că, deși serviciile de bază destinate populației rurale sunt eligibile în cadrul componentei a) *Investiții în crearea, îmbunătățirea*

sau dezvoltarea serviciilor de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente, la momentul elaborării SDL s-a omis menționarea alături de crearea, extinderea sau modernizarea infrastructurii și **a dotării cu echipamente/utilaje a serviciilor publice.**

Mai mult, în data de 26.09.2018, Primăria Comunei Ormeniș ne-a transmis adresa cu nr. 2322, prin care ne aducea la cunoștință intenția de a depune o cerere de finanțare la GAL, pe măsura M5/6B "Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN", pentru achiziția de echipamente în vederea dotării serviciului voluntar pentru situații de urgență.
Nevoia dotării cu echipamente a serviciilor publice este cu atât mai acută cu cât în vara anului 2018 comunele din teritoriul GAL ATBN s-au confruntat cu multe probleme cauzate de inundațiile produse în zonă.

Ce-a de-a doua modificare pe care o solicităm în cadrul acestei măsuri se referă la suma maximă ce poate fi acordată unui proiect.

Având în vedere că proiectele ce se pot realiza în cadrul acestei măsuri pot fi proiecte cu impact ridicat, de care să beneficieze un număr mare de populație din teritoriu, considerăm că nu mai este necesară stabilirea unei limite maxime pe tipuri de proiecte - individuale sau integrate *(finanțarea nerambursabilă: max. 80.000 euro/proiect pentru proiectele care prevăd un singur tip de investiție și max. 150.000 euro/proiect pentru proiectele integrate.)*, ci doar a limitei de maxim 200.000 de euro/proiect. Eliminarea acestor limite (de 80.000 de euro, respectiv 150.000 de euro), va permite realizarea de proiecte cu impact mare, care se va reflecta în depășirea indicatorilor stabiliți în cadrul acestei măsuri.

b) Modificarea propusă

Se va indica capitolul și secțiunea din SDL care se modifică (implicit capitolele/secțiunile, dacă propunerea de modificare are impact asupra mai multor capitole din SDL), evidențiind modificările din fiecare secțiune (se va prelua doar fraza/propoziția/sintagma asupra căreia intervin modificări), utilizând opțiunea track-changes (urmărire-modificări)

Capitolul V:

Prezentarea măsurilor

Fișa Măsurii M5/6B "Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN"
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile
6.1 Acțiuni eligibile

a) Investiții în crearea, îmbunătățirea sau dezvoltarea serviciilor de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente:

- Investiții în facilități care susțin activități de petrecere a timpului liber;
- Investiții în crearea, extinderea sau modernizarea infrastructurii pentru furnizarea serviciilor de bază - piețe locale, centre comunitare pentru activități sociale etc. ;

- Investiții în proiectele prin care se furnizează servicii inovative, gen alternative la transportul public sau îmbătrânire activă;
- Investiții în dotarea cu utilaje și echipamente specifice serviciilor publice de bază destinate populației rurale;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului
Finanțarea nerambursabilă: max. 200.000 de euro/proiect. ~~**80.000 euro/proiect** pentru proiectele care prevăd un singur tip de investiție și max. **150.000 euro/proiect** pentru proiectele **integrate**~~.

c) Efectele estimate ale modificării

În această secțiune va fi indicat efectul generat de modificarea propusă, respectiv impactul la nivelul teritoriului, rezultate scontate.

Modificările aduse sunt de natură să contribuie la implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locală, venind să clarifice tipurile de acțiuni eligibile în cadrul măsurii și să corecteze mici omisiuni care au existat în timpul procesului de elaborare a SDL.

Impactul asupra implementării SDL nu poate fi decât unul pozitiv, modificările propuse fiind necesare pentru atragerea de fonduri pentru dezvoltarea echilibrată a zonei.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Se va indica impactul asupra indicatorilor de monitorizare.

Modificările propuse nu afectează indicatorii stabiliți prin SDL pentru Măsura M5/6B, ci dimpotrivă ajută la îndeplinirea acestora.

4. DENUMIREA MODIFICĂRII: Modificarea capitolului XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL (componența Comitetului de Selecție), conform pct. 1, litera d

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

În această secțiune va fi inclusă justificarea privind modificarea solicitată, indicându-se necesitatea și oportunitatea ca aceasta să fie realizată în raport cu caracteristicile teritoriului acoperit de SDL.

Pe parcursul derulării procedurilor de selecție au fost situații în care întrunirea Comitetului de Selecție al GAL Asociația Transilvană Brașov Nord s-a realizat cu o oarecare dificultate. Astfel, o parte dintre membrii au fost foarte greu de contactat în această perioadă, iar alții s-au prezentat, din cauza activității pe care o desfășoară, cu eforturi mari.

În acest context, Consiliul Director tal GAL ATBN a aprobat modificarea componenței Comitetului de Selecție, fără a se aduce atingere procentajelor care trebuie respectate (rural-urban, public-privat și sector dominant).

Astfel, Asociația Ramidava XXI se înlocuiește cu Composesoratul Ormeniș, iar SC RMC Rupea SRL se înlocuiește cu SC Agrolemn SRL.

Această modificare este necesară pentru a putea asigura o prezență cât mai mare a membrilor Comitetului de Selecție în momentul desfășurării ședințelor

b) Modificarea propusă

Se va indica capitolul și secțiunea din SDL care se modifică (implicit capitolele/secțiunile, dacă propunerea de modificare are impact asupra mai multor capitole din SDL), evidențiind modificările din fiecare secțiune (se va prelua doar fraza/propoziția/sintagma asupra căreia intervin modificări), utilizând opțiunea track-changes (urmărire-modificări)

Capitolul XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Componența Comitetului de Selecție este detaliată în tabelul de mai jos:

PARTENERI PUBLICI 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Primăria Homorod	Membru	Autoritate publică
Primăria Bunești	Membru	Autoritate publică
Primăria Cața	Membru supleant	Autoritate publică
Primăria Hoghiz	Membru supleant	Autoritate publică
PARTENERI PRIVAȚI 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
SC Luckedith SRL	Membru	SC / servicii
~~SC RMC Rupea~~	~~Membru~~	~~SC / industrie~~
SC Agrolemn SRL	Membru	SC / exploatare forestieră
Stanciu Cornel I.I.	Membru supleant	II / servicii
SC Năzdrăvanii SRL	Membru supleant	SC / servicii
SOCIETATE CIVILĂ 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Asociația pentru integrare comunitară Racoș	Membru	ONG / societate civilă
Asociația Crescătorilor de Bovine Cața	Membru	Grup de producători / agricultură
~~Asociația Ramidava XXI~~	~~Membru~~	~~ONG / societate civilă~~
Composesoratul Ormeniș	Membru	ONG/composesorat
Asociația Viscri Începe	Membru supleant	ONG / societate civilă
Asociația Umanitară Nowero	Membru supleant	ONG / societate civilă

Biserica evanghelică Lutherană din România Parohia Apața	Membru supleant	ONG / culte

c) Efectele estimate ale modificării

În această secțiune va fi indicat efectul generat de modificarea propusă, respectiv impactul la nivelul teritoriului, rezultate scontate.

Ca urmare a acestei modificări, se va îmbunătăți derularea activității GAL Asociația Transilvană Brașov Nord, fiind mai facilă convocarea Comitetului de Selecție a proiectelor.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Se va indica impactul asupra indicatorilor de monitorizare.

Modificările propuse nu afectează indicatorii stabiliți prin SDL.

Reprezentant legal,

Manager GAL ATBN

Cristina Mircea

ASOCIAȚIA TRANSILVANIA BRAȘOV NORD 1

INTRODUCERE

Axa LEADER reprezintă pentru teritoriul aferent parteneriatului "Asociația Transilvană Brașov Nord" cea mai bună oportunitate de a valorifica resursele din teritoriu, de a genera dezvoltare și de a îmbunătăți guvernanța locală, așa cum s-a dovedit a fi și în perioada de programare 2007-2013. Abordarea buttom up, parteneriatul public-privat, inovarea, complementaritatea și sinergia măsurilor incluse în strategie vor contribui la consolidarea coerenței teritoriale, la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale și la reducerea dezechilibrelor economice și sociale dintre mediul rural și cel urban.

Teritoriul omogen din zona de nord a Județului Brașov este format din treisprezece UAT-uri: comunele Apața, Augustin, Bunești, Cața, Hoghiz, Homorod, Jibert, Ormeniș, Măieruș, Racoș, Ticușu, Ungra și orașul Rupea și are o populație totală de **35.691 de locuitori**, cu o densitatea de **30,3 de locuitori/km^2.** Rupea este singurul **oraș** din teritoriu și concentrează o populație de **5.269 de locuitori**.

Deși sărac, așa cum arată și statisticile (în 8 dintre cele 13 UAT-uri indicele IDUL este sub 55), este caracterizat de o impresionantă bogăție și diversitate naturală și culturală. Peste 50% din suprafața teritoriului este reprezentată de arii Natura 2000, în toate localitățile întâlnim pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV), iar din punct de vedere geografic teritoriul este caracterizat de trei unități de relief: zona montană (Munții Perșani), care reprezintă aproximativ 32% din teritoriu, zona de culoar al Oltului și alte zone depresionare (40% din suprafață) și zona de podiș și dealuri (28% din suprafața totală).

Bogăția și diversitatea culturală rezultată din conviețuirea românilor, sașilor, maghiarilor și romilor în aceste locuri și-a lăsat amprenta atât asupra patrimoniului material, cât și asupra celui imaterial. Astfel, 174 de obiective sunt incluse în "*Lista monumentelor Ministerului Culturii și Patrimoniului Național*", dintre acestea, situl rural cu biserica fortificată Viscri fiind parte din Patrimoniul Mondial UNESCO. În ceea ce privește tradițiile și obiceiurile acestei zone, este remarcabilă păstrarea lor de fiecare comunitate etnică, în toată zona fiind organizate baluri la care participanții vin în port popular, cu coșul de merinde, pentru a sărbători alături de ceilalți membri ai comunității: baluri ale portului popular organizate de comunitatea românească în Rupea și Dacia, balul strugurilor organizat de comunitatea maghiară în Hoghiz, Jimbor și Racoș; balul însuraților organizat de comunitatea românească din Rupea. De-a lungul anului se reiau obiceiuri străvechi cum sunt Plugarul, Irozii, Turca, Ceata Feciorilor, Împușcatul Cocoșului, Fărșangul, Cununa Florilor, maialurile de Rusalii etc.

Economia locală este slab dezvoltată, în teritoriu neexistând niciunul dintre agenții economici importanți ai județului raportat la cifra de afaceri. De asemenea, numărul angajaților la societățile comerciale din teritoriu este foarte mic, iar cel al persoanelor ocupate în agricultura de subzistență este mare; 46% din numărul total de exploatații au o dimensiune sub 1 hectar și doar 2,5% din exploatațiile agricole au personalitate juridică. Predominanța pășunilor și fânețelor în teritoriu favorizează creșterea animalelor.

Principalele obstacole care mențin predominantă agricultura de subzistență sunt lipsa piețelor de desfacere, prețul scăzut la produsele pe care fermierii sunt nevoiți să le vândă marilor procesatori ca rezultat al lipsei de putere de negociere, inexistența unor depozite autorizate pentru produse lactate, numărul insuficient al centrelor de colectare a laptelui și al unităților de procesare lapte/carne/legume/fructe. Pentru încurajarea activităților agricole, strategia prevede atât măsuri pentru modernizarea exploatațiilor agricole, procesarea și marketing-ul local, sprijinirea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea

fermelor mici, cât și o **măsură dedicată promovării formelor asociative** măsura M7/1B - *Consolidarea capitalului social*.

Una dintre principalele provocări ale teritoriului este reprezentată de ponderea mare a romilor (din estimările Instituției Prefectului, peste 40%) și de faptul că majoritatea acestora trăiesc în comunități compacte, marginalizate, caracterizate de sărăcie, lipsa educației, probleme de locuire, probleme de sănătate, șomaj, dependență de stat (ajutoare sociale), discriminare. Minoritatea romă nu este însă singurul grup vulnerabil expus riscului de excluziune socială. Conform datelor statistice, în anul 2011 erau înregistrate în evidențe 810 persoane cu dizabilități, ponderea cea mai mare având-o persoanele cu dificultăți de vedere și motorii. În cadrul întâlnirilor publice au fost evidențiate nevoile de integrare a persoanelor cu dizabilități și nevoile de îngrijire a persoanelor vârstnice. Copiii care provin din familii aflate în dificultate, în marea lor majoritate copii de etnie romă, reprezintă un alt grup vulnerabil care are nevoie de susținerea unor acțiuni complexe de integrare. În acest sens, strategia include **măsura M6/6B- *Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților* care este dedicată atât investițiilor în infrastructura socială, cât și acțiunilor pentru integrarea minorității rome**.

Având în vedere toate aceste caracteristici ale teritoriului, strategia de dezvoltare locală propune, în urma implementării LEADER în teritoriu, ca principale **obiective previzionate:**

- Dezvoltarea agriculturii prin creșterea viabilității exploatațiilor, diversificarea activităților de procesare și marketing și prin valorificarea produselor locale;
- Dezvoltarea durabilă a economiei locale prin valorificarea responsabilă a resurselor locale, diversificarea serviciilor și produselor și crearea de locuri de muncă;
- Creșterea calității vieții în teritoriul GAL ATBN prin consolidarea capitalului social, integrarea socială a grupurilor vulnerabile, revitalizarea patrimoniului local și modernizarea serviciilor de bază și a infrastructurii la scară mică.

Aceste obiective vor fi atinse atât prin intermediul Sub-măsurii 19.2 care vizează implementarea măsurilor prevăzute în strategia de dezvoltare locală, cât și prin **elaborarea și implementarea unor proiecte de cooperare națională și transnațională, accesând Sub-măsura 19.3 "Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală".**

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic

Teritoriul **parteneriatului „Asociația Transilvană Brașov Nord"** are în componență **13 unități administrativ teritoriale**: orașul **Rupea** și 12 comune: **Apața, Augustin, Bunești, Cața, Hoghiz, Homorod, Jibert, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Ticușu și Ungra** și este situat în Regiunea 7 Centru. Suprafața totală a teritoriului este de **1.177,90 km²** și se învecinează cu județele Harghita și Mureș (la nord), cu județul Sibiu (la vest) și cu județul Covasna (la est).

Teritoriul format din cele 13 UAT-uri este traversat pe axa SE-NV de **Drumul Național DN13 (Drumul European E60)** care face legătura între Constanța – București - Valea Prahovei – Brașov – Sighișoara - Târgu Mureș – Cluj – Oradea. Totodată, una dintre cele mai importante magistrale feroviale ale țării (București – Brașov - Sighișoara – Arad – Nădlac) leagă capitală de vestul Europei, trecând prin Măieruș, Apața, Augustin, Racoș, Rupea și Cața.

Zona de nord a județului Brașov este caracterizată de trei unități de relief - zona montană (Munții Perșani), care reprezintă aproximativ 32% din teritoriu, zona de culoar al Oltului și alte zone depresionare (40% din suprafață), zona de podiș și dealuri (28% din suprafața totală). Rețeaua hidrografică este reprezentată de bazinul hidrografic al Oltului și afluenții acestuia, Homorodul Mare, Homorodul Mic și Pârâul Bogata. Teritoriul acoperă o zonă bogată în resurse naturale, regenerabile și neregenerabile: energie eoliană, energie hidrografică, respectiv izvoare minerale, calcar, bazalt, argilă, lemn.

Conform datelor **Recensământului Populației și al Locuințelor realizat în anul 2011**, **date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Brașov,** teritoriul din zona de nord a județului Brașov are o populație totală de **35.691 de locuitori**, cu **densitatea de 30,3 de locuitori/km²**. Rupea, singurul **oraș** din teritoriu concentrează o populație de **5.269 de locuitori**, care reprezintă **14,76%** din numărul total de locuitori. Evoluția populației din acest teritoriu reflectă un trend ușor descendent de la recensământul populației și al locuințelor din anul 2002 și până în 2011, scăderea înregistrată fiind de 1%.

Teritoriul Parteneriatului „Asociația Transilvană Brașov Nord" este caracterizat prin diversitate etnică și multiculturalitate, în această zonă existând 3 mari comunități (români: 54%, maghiari: 22% și romi: 19%(români: 54%, maghiari: 22% și romi: 19%, conform Recensământului Populației și al Locuințelor 2011)) la care se adaugă și comunitatea de sași (germani): 1%, mult diminuată din punct de vedere numeric în ultimii 25 de ani, ca urmare a emigării acestora în Germania. Deși numeric nu mai este reprezentativă, comunitatea săsească continuă să-și facă simțită prezența printr-o puternică amprentă culturală, prin activism civic, spirit antreprenorial și un capital social dezvoltat, atât pe orizontală, cât și pe verticală.

Conform **datelor furnizate de Instituția Prefectului Județului Brașov**, numărul estimat de romi este însă mult mai mare decât cel înregistrat de datele statistice (mai puțin de 19%), ridicându-se procentual la **peste 40% din populația totală** a zonei de nord a județului Brașov. Această situație atrage după sine o serie de probleme cu care se confruntă această minoritate: sărăcie, lipsa educației, probleme de sănătate, șomaj, dependență de stat (ajutoare sociale), discriminare. Atât minoritatea romă, cât și cea maghiară, sunt prezente în toate cele treisprezece UAT-uri.

Analiza datelor statistice reflectă o populație relativ tânără în teritoriu, cei cu vârsta până în 45 de ani reprezentând 65,47% din total (situație generată de prezența comunității rome), însă lipsa oportunităților de pe piața muncii din teritoriu, face ca resursa umană calificată să migreze. Din datele furnizate de Direcția de Statistică rezultă că șomajul în

teritoriul analizat a crescut cu 17% în perioada 2011 - 2014, de la 2.676 la 3.138 de șomeri înregistrați. Numărul real al persoanelor fără un loc de muncă este, însă, mai mare, acestea nefiind înregistrate în evidențele AJOFM Brașov.

În cadrul teritoriului din zona de nord a județului Brașov **opt din cele treisprezece** localități sunt caracterizate ca **zone sărace pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55** – Apața, Homorod, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Ticușu, Ungra și Augustin. Nici celelalte UAT-uri nu au un indice al dezvoltării umane foarte ridicat, Orașul Rupea fiind singurul care depășește valoarea de 70. Valorile IDUL scăzute reflectă nivelul alfabetizării, învățământului, nivelul de trai și speranța de viață.

Ponderea mare a populației de etnie romă, în rândul căreia gradul de alfabetizare este scăzut, rata abandonului școlar este ridicată, care, adesesa, trăiește din ajutorul social și valorificare de resurse marginale, contribuie semnificativ la o medie IDUL a teritoriului sub 55, reflectând severitatea sărăciei acestor comunități.

În consecință, dezvoltarea teritoriului trebuie să implice măsuri sociale, care să ajute la integrarea comunităților marginalizate ale romilor.

Zona din nordul județului **oferă unul dintre cele mai frumoase şi mai importante peisaje naturale din țară**, ce a rămas neschimbat de sute de ani. Practicarea agriculturii tradiţionale, neintensive, a contribuit la conservarea acestui peisaj de o bogăţie naturală uimitoare. Pădurile de aici găzduiesc şi azi specii de urşi, lupi, lincşi, iar iarba înaltă este locuită de prepeliţe şi cristeluri de câmp.

Teritoriul GAL este acoperit în proporție de mai mult de 50% de **situri Natura 2000**.

Situri de importanță comunitară (SCI): Hârtibaciu Sud-Est (Hoghiz, Homorod, Jibert, Racoș, Rupea, Ticușu, Ungra) – 173,09 km^2; **Oltul Superior** (Apața, Augustin, Măieruș, Ormeniș, Racoș) – 2,69 km^2; **Pădurea Bogății** (Apața, Hoghiz, Măieruș) – 63,46 km^2; **Sighișoara – Târnava Mare** (Bunești, Cața, Jibert, Rupea) – 174,51 km^2**.**

Situri de protecție avifaunistică (SPA): Dealurile Homoroadelor (Augustin, Cața, Homorod, Ormeniș, Racoș) – 108,30 km^2; **Dumbrăvița - Rotbav - Măgura Codlei** (Măieruș) – 2,75 km^2; **Pădurea Bogății** – (Apața, Hoghiz, Măieruș) – 63,26 km^2; **Podișul Hârtibaciu** (Bunești, Hoghiz, Jibert, Rupea, Ticuș, Ungra) - 373,74 km^2.

De asemenea, **pe teritoriul tuturor celor 13 localități** din teritoriul GAL ATBN există **Zone cu Valoare Naturală Ridicată (HNV).**

Pe lângă ariile menționate mai sus, în teritoriu se regăsesc o serie de alte obiective de mare importanță **(monumente ale naturii, rezervații geologice sau paleontologice)**: stejarii seculari din Mercheașa, unde este și cel mai bătrân arbore din România (900 de ani); vulcanii noroioși de la Homorod; apele minerale de la Homorod care în trecut erau folosite în scopuri terapeutice; locul fosilifer Carhaga etc.

Teritoriul parteneriatului "Asociația Trasilvană Brașov Nord" se caracterizează printr-un **bogat şi divers patrimoniu cultural**, 164 de monumente istorice din această zonă regăsindu-se în "*Lista monumentelor Ministerului Culturii și Patrimoniului Național*". Dintre acestea, un sit rural cu biserică fortificată (Viscri) face parte din **Patrimoniul Mondial UNESCO**, 76 de monumente sunt de importanță națională și 88 de importanță locală. Cel mai vizitat obiectiv turistic din zonă este Cetatea Rupea, unde numărul vizitatorilor în anul 2015 a depășit 72.000, conform informațiilor primite de la administrația cetății.

Diversitatea provine din multitudinea de tipuri de monumente pe care le regăsim în zona de nord a județului Brașov: ansambluri fortificate ale bisericii evanghelice, situri

arheologice, castre romane și dacice, cetăți și castele, case memoriale, ansambluri rurale de case, biserici, tradiții, port popular, preparate culinare cu influențe ale comunităților de români, maghiari și sași.

Specificul cultural al zonei Rupea este dat de conviețuirea în aceste locuri a românilor, sașilor, maghiarilor și romilor. Deși populația săsească a scăzut dramatic după 1990, influența acesteia este și acum prezentă, atât prin elementele de arhitectură, cât și prin elemente ale patrimoniului cultural imaterial. Satele săsești pot reprezenta ele însele o atracție turistică: case înșiruite de o parte și de alta a uliței, fațade impunătoare, zugrăvite în culori pastelate, curți pavate, șuri din lemn poziționate în spatele curții. Deși importanța arhitecturală a acestor clădiri este incontestabilă, multe dintre ele se află într-o stare avansată de degradare, iar altele sunt reabilitate fără a se respecta specificul arhitectural. Astfel se pierde atât valoarea arhitecturală a construcției respective, cât și cea a localității în ansamblul ei.

Bogăția și diversitatea culturală a acestor locuri este exprimată și prin tradițiile și obiceiurile păstrate de fiecare comunitate etnică. În aproape toată zona sunt organizate baluri la care participanții vin în port popular, cu coșul de merinde, pentru a sărbători alături de ceilalți membri ai comunității: baluri ale portului popular organizate de comunitatea românească în Rupea și Dacia, balul strugurilor organizat de comunitatea maghiară în Hoghiz, Jimbor și Racoș; balul însuraților organizat de comunitatea românească din Rupea. De-a lungul anului se reiau obiceiuri străvechi cum sunt Plugarul, Irozii, Turca, Ceata Feciorilor, Împușcatul Cocoșului, Fărșangul, Cununa Florilor, maialurile de Rusalii etc.

Satul Viscri este un model de urmat în ceea ce privește dezvoltarea comunitară având ca punct de plecare conservarea patrimoniului cultural (cu puternic accent pe cel material) și valorificarea lui. Succesul acestui model de dezvoltare comunitară este cuantificabil atât prin numărul vizitatorilor care a atins în anul 2015 - 32.000, cât și prin faptul că deși în Viscri există o pondere mare a populației rome, aceasta nu beneficiază de venit minim garantat, fiind implicată în activitățile economice din localitate.

Având în vedere posibilitatea valorificării patrimoniului cultural prezent la nivelul întregului teritoriu, strategia de dezvoltare locală va include măsuri prin care se va încuraja conservarea acestuia.

Întâlnirile publice organizate în teritoriu au reflectat o preocupare crescută a locuitorilor pentru dezvoltarea domeniului agricol, fapt justificat și de **datele statistice oficiale de la Recensământul General Agricol din 2010** (furnizate de Direcția Județeană de Statistică Brașov). Astfel, în anul agricol 2009-2010, **11.575** de persoane din teritoriu au desfășurat activități agricole (fără să fie angajate cu contract de muncă în agricultură). Practic, **aproximativ 33%** din populația totală a teritoriului este dependentă de creșterea animalelor și cultivarea terenului, însă doar 2,5% din exploatațiile agricole au personalitate juridică.

Deși un procent important al populației desfășoară activități agricole, caracterul de subzistență este unul predominant și este relevat de numărul mare de exploatații mici, 46% din numărul total de exploatații **(3.915)** au o dimensiune sub 1 hectar, în timp ce doar 0,4% au peste 100 ha. Organizarea micilor agricultori în forme asociative, ar fi un prim pas pentru practicarea unei agriculturi viabile, însă din cauza experienței negative din perioada comunismului, lipsește încrederea în astfel de structuri.

În 2014, suprafața agricolă a teritoriului GAL reprezenta 62% din suprafața totală, din care 42% pășuni, 39% teren arabil și 19% fânețe. Suprafața mare a pășunilor și fânețelor

favorizează activitatea de creștere a animalelor. La recensământul general agricol din 2010 au fost înregistrate în teritoriu efectivele de animale pe specii (capete): bovine (15.669), ovine (126.980), caprine (5.337), porcine (10.782), păsări (66.878), cabaline (2.163), familii de albine (9.309). În teritoriu există câteva asociații ale crescătorilor de animale și un grup de producători autorizat în anul 2009 de MADR - Asociația Crescătorilor de Bovine Caţa care are ca grupă de produse pentru care a obținut recunoașterea – lapte și produse lactate.

Printre problemele enumerate de fermieri în întâlnirile organizate se numără lipsa piețelor de desfacere sau accesul dificil pentru comercializarea, prețul scăzut la produsele pe care fermierii sunt nevoiți să le vândă marilor procesatori, inexistența unor depozite autorizate pentru produse lactate, necesitatea înființării unor centre de colectare a laptelui sau a unor mici unități de procesare lapte/carne/legume/fructe etc. O lipsă majoră, enunțată în majoritatea întâlnirilor, este cea a punctelor de tăiere/abatoarelor; acest fapt pune locuitorii teritoriului (majoritatea crescători de animale) în dificultate cu privire la respectarea legislației privind protecția animalelor în timpul sacrificării (Directiva 93/113 C.E. și Ordinul A.N.S.V.S.A nr. 180/2006) care stabilește condițiile de sacrificare a animalelor numai în abatoare autorizate, cu respectarea normelor specifice pe timpul efectuării acestei operațiuni. Actul normativ prevede că autoritatea veterinară poate acorda derogare pentru sacrificarea unor specii de animale (porcine, ovine, caprine) în afara abatoarelor de către proprietarii de animale pentru consumul propriu, cu recomandarea ca animalele respective să fie asomate în prealabil. Operațiunea de asomare a animalelor înainte de sacrificare se practică obligatoriu în abatoarele autorizate.

Pentru asigurarea viabilității economice a agriculturii, sunt necesare măsuri de creștere a valorii produselor agricole, identificarea de posibilități de desfacere a produselor direct către consumatori, facilitarea asocierii fermierilor și a parteneriatelor cu entități care să contribuie la o mai bună valorificare a produselor agricole.

Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Brașov, în anul 2014, în teritoriu erau înregistrate **364 de societăți comerciale** în care erau angajați un număr de **1.876 de salariați. 64% din totalul angajaților** figurau în cadrul unor întreprinderi din orașul Rupea și în comuna Hoghiz, unde se concentrează mai multe firme, care sunt și cei mai mari angajatori din teritoriu: fabrica de ciment de la Hoghiz; fabrica de covoare ecologice de la Rupea; fabrica de procesare a laptelui de bivoliță de la Rupea; fabrica de mobilă de la Rupea – unde se manufacturează, restaurează și reproduce mobilă veche de o valoare deosebită; fabrica de mobilă de la Măieruș.

În celelalte localități din teritoriu numărul de întreprinderi înregistrate este între 5 și 24 per localitate, principalul sector în care activează fiind comerțul (cu amănuntul în magazine nespecializate sau magazine mici specializate cu vânzare de diverse produse alimentare sau nealimentare).

În ceea ce privește unitățile de cazare sau de alimentație publică, apreciem că este slab reprezentat. Astfel, în 2014 existau șapte unități de cazare: un hotel cu 90 de locuri de cazare la Rupea, trei moteluri cu 110 locuri de cazare, două la Rupea și un motel la Măieruș, trei pensiuni agroturistice, două la Bunești – cu câte 12 locuri și una la Hoghiz cu 24 de locuri.

Având în vedere amplasarea, zona este ușor accesibilă datorită drumului european, fapt ce facilitează promovarea acesteia și crește oportunitatea locuitorilor de a

comercializa produsele și serviciile locale. Prezența Cetății Rupea crește, de asemenea, interesul trecătorilor pentru vizitarea zonei.

Atât din analiza datelor statistice, cât și din întâlnirile organizate în teritoriu și din raportul elaborat în urma a trei focus grupuri, rezultă ca oportunități de dezvoltare: diversificarea activităților agricole prin turism, înființarea unor afaceri prin care să se valorifice anumite resurse locale neutilizate în prezent, prestarea de servicii pentru populația din teritoriu și pentru vizitatori, în prezent fiind un sector deficitar, și înființarea și dezvoltarea activităților meșteșugărești, ca activități complementare celor turistice, prin care se păstrează zestrea culturală a zonei. Având în vedere dezvoltarea slabă a serviciilor turistice în momentul de față, strategia va încuraja crearea de parteneriate și rețele în acest sector.

În ceea ce privește **serviciile medicale și sociale** de care beneficiază populația din teritoriu, acestea sunt oferite la un nivel minim sau lipsesc în anumite situații. Astfel, la nivelul întregii zone de nord a județului Brașov există un singur spital în orașul Rupea, cu o capacitate de 80 de paturi. În celelalte localități, conform datelor furnizate de Direcția de Statistică a Județului Brașov, în anul 2014 existau 24 de medici (în sistem public), din care 16 medici de familie (aceste servicii nu sunt oferite în comunele Augustin și Ticuș). Cabinete stomatologice existau în 5 din cele 13 localități.

În prezent, în teritoriu există un centru rezidențial pentru vârstnici și 2 centre de plasament pentru copii (în Rupea și Dacia). În cadrul întâlnirilor organizate în teritoriu a rezultat ca necesară îmbunătățirea serviciilor sociale oferite vârstnicilor sau persoanelor dezavantajate (persoane cu dizabilități, copii abandonați sau care provin din familii monoparentale, victime ale violenței în familie etc.) prin înființarea unor centre medico-sociale multifuncționale. De altfel, persoanele cu dizabilități din teritoriu reprezintă un grup defavorizat și marginalizat și se confruntă cu izolare, cu lipsa documentelor de înregistrare, au nevoie de consiliere atât ei, cât și aparținătorii acestora.

Conform datelor statistice, în anul 2011 erau înregistrate în evidențe 810 persoane cu dizabilități, ponderea cea mai mare având-o persoanele cu dificultăți de vedere și motorii. Însă, în cele mai multe cazuri, la o persoană se pot întâlni și două sau mai multe dizabilități, fapt ce îngreunează și mai mult situația acestora, iar nevoia de ajutor specializat este stringentă. Multe dintre persoanele cu dizabilități sunt din rândul populației rome, apartenența la două grupuri dezavantajate adâncind izolarea acestora. ONG-urile active cu experiență în derularea de proiecte pentru persoane cu dizabilități, au identificat persoane care nici măcar nu erau înregistrate în evidențele Direcției Generale de Asistentă Socială și Protecția Copilului. Vârstnicii sunt o altă categorie care necesita sprijin de specialitate (îngrijire la domiciliu, recuperare, consiliere etc.) deoarece mulți dintre aceștia nu mai beneficiază de ajutorul familiei, cei tineri fiind relocați.

O altă categorie vulnerabilă la nivel de țară, cu o prezență îngrijorătoare și în teritoriul aferent Asociației Transilvane Brașov Nord, este reprezentată de copiii care provin din familii aflate în dificultate. Deși este greu să estimăm numărul concret al acestora, datele centralizate cu privire la numărul dosarelor de ajutor social ale căror beneficiare sunt, în general, familiile rome, în rândul acestei comunități fiind și o natalitate ridicată, ponderea acestei comunități de peste 40%, conturează o imagine îngrijorătoare. În acest context, strategia va include posibilitatea finanțării unor proiecte de intervenție socială pentru copiii care provin din familii aflate în dificultate.

CAPITOLUL II: Componența parteneriatului

Parteneriatul "Asociația Transilvană Brașov Nord" are în componență **52 de membri**, din care **26,92% reprezentanți ai sectorului public**, **40,38% reprezentanți ai sectorului privat** și **32,69% societate civilă. Entitățile care provin din mediul urban și din afara spațiului eligibil LEADER** reprezintă **23,08%** din totalul partenerilor.

Cele 13 unități administrativ teritoriale – orașul Rupea și comunele Apața, Augustin, Bunești, Cața, Hoghiz, Homorod, Jibert, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Ticuș, Ungra – care definesc teritoriul GAL, au un interes direct în dezvoltarea comunităților pe care le reprezintă, atât din punct de vedere al creșterii calității vieții prin oferirea de servicii și infrastructură moderne, cât și din punct de vedere al conservării patrimoniului local și al creării cadrului pentru dezvoltarea de mici afaceri.

Reprezentanții mediului privat care au aderat la acest parteneriat sunt societăți comerciale sau mici întreprinzători (persoane fizice autorizate sau întreprinderi individuale) care desfășoară activități economice în diferite sectoare (turism, produse locale, agricultură, comerț, construcții, producție etc.) care sunt interesați să sprijine dezvoltarea mediului economic din teritoriu și crearea de noi oportunități de angajare pentru populație.

Preocupările ONG-urilor sunt, de asemenea, diverse: acestea sunt active în domeniul conservării patrimoniului natural și cultural (material și imaterial), al dezvoltării și integrării comunităților rome, au ca obiective promovarea turismului, sprijinirea agricultorilor din zonă, promovarea și apărarea intereselor femeilor din mediul rural, îmbunătățirea și creșterea accesului la serviciile sociale pentru populația dezavantajată.

Considerăm că parteneriatul este unul reprezentativ pentru specificul teritoriului din zona de nord a județului Brașov, fiind acoperite atât sfera economică și de dezvoltare a agriculturii, cea de conservarea a patrimoniului cultural și de promovare turistică, cât și cea dedicată activității sociale sau integrării comunității rome. **Sferele de interes și ariile de acțiune ale partenerilor sunt complementare, neexistând riscul creării unui GAL dominat de un anumit sector – administrația publică are o pondere de 27%, industria 6%, serviciile 23%, agricultura 21%, societatea civilă 19%, sectorul silvic 2% lși cultele 2%.**

Entitățile care provin din afara spațiului eligibil LEADER sunt organizații care activează în diferite sectoare de interes pentru zona de nord a județului Brașov, fiind direct interesate sau implicate în dezvoltarea comunităților din teritoriu, acestea fiind active printr-o serie de proiecte pe care le derulează aici:

- **Consiliul Județean Brașov** are ca obiectiv sprijinirea dezvoltării infrastructurii și a serviciilor pentru populație și reducerea decalajelor existente între mediul rural și mediul urban;
- **Fundația ADEPT Transilvania** este activă în teritoriu de peste 10 ani, derulând proiecte de conservare a biodiversității și a patrimoniului natural și cultural al zonei și de sprijinire a micilor producători locali;
- **Asociația Carpaterra** este custode al unor arii protejate din teritoriu (Dealurile Homoroadelor, Coloanele de Bazalt de la Piatra Cioplită, Vulcanii Noroioși de la Băile Homorod, Microcanionul de Bazalt de la Hoghiz, Rezervația naturală Cheile Dopca) și derulează proiecte de punere în valoare a acestor obiective.
- **Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov** este o asociație de dezvoltare intercomunitară fondată în anul 2006 care are ca membri autoritățile publice locale

partenere în GAL și este membru fondator al Asociației Transilvană Brașov Nord; a fost implicată direct în constituirea asociației, **a coordonat elaborarea PDL aferent perioadei anterioare de programare** și a derulat de-a lungul timpului diverse proiecte în această zonă;

- **Asociația pentru Parteneriat Comunitar** este o asociație înființată încă din anul 2006, care derulează proiecte de integrare a comunităților marginalizate;
- **Fundația Mihai Eminescu Trust** derulează proiecte de conservare a patrimoniului și revitalizare a satelor din Transilvania și s-a aflat sub patronajul Alteței Sale Regale în perioada 2000-2013. Proiectele fundației au vizat lucrări de restaurare a monumentelor istorice, reabilitarea caselor săsești prin utilizarea unor tehnici și materiale tradiționale, activități de instruire a localnicilor (tehnici tradiționale de construcții, agro-turism), sprijinirea înființării de mici întreprinderi (meșteri, ateliere de tâmplărie, fierării, cuptoare de cărămidă și țiglă, case de oaspeți etc.). În plus, multe dintre proiecte s-au derulat în teritoriul Asociației Transilvane Brașov Nord, mai exact în satul Viscri, comuna Bunești.

După cum a rezultat din analiza teritoriului, agricultura, în general, și creșterea animalelor, în special, reprezintă principala activitate derulată de locuitorii zonei. Interesele fermierilor sunt reprezentate la nivelul parteneriatului de următoarele asociații:

- Asociația Crescătorilor de Bovine din Cața, **grup de producători recunoscut de MADR,**
- Asociația Crescătorilor de Taurine din Jibert,
- Asociația Crescătorilor de Taurine din Ormeniș,
- Asociația ECO-AGRO VISCRI WEISSKIRCH din Viscri,
- Asociația Joiana din Bunești.

Dată fiind **reprezentativitatea comunității de romi** în teritoriul GAL ATBN, din parteneriat face parte și **Asociația pentru integrare comunitară Racoș** care are ca scop dezvoltarea și integrarea acestei comunități.

Unul dintre cele mai longevive și de succes ONG-uri este **Asociația „Viscri Începe"**, asociație care are ca obiectiv **promovarea și apărarea drepturilor femeilor** din mediul rural, inclusiv promovarea intereselor economice ale acestora.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

TERITORIU ȘI POPULAȚIE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
– Suprafață mare a teritoriului acoperită de arii protejate Natura 2000, rezervații și alte monumente ale naturii; – Teritoriu acoperit integral de zone cu valoare naturală ridicată (HNV); – Număr mare de obiective culturale cu valoare importantă (164 de monumente istorice incluse în Lista Monumentelor Istorice); – Existența sitului rural Viscri, inclus în patrimoniul mondial UNESCO; – Peisaj sătesc de o mare valoare culturală; – Existența modelului Viscri de conservare a patrimoniului și integrare a comunității rome (revitalizarea meșteșugurilor tradiționale - fierărie, producție cărămidă și țigle, țesături din lână și din pâslă etc.); – Prezența în teritoriu a două obiective turistice de notorietate, cu număr mare de vizitatori - satul Viscri și Cetatea Rupea; – Grad redus de poluare a aerului și fonică; – Menținerea echilibrului demografic; – Existența unor ONG-uri active în teritoriu, cu experiență în lucrul cu grupurile vulnerabile; – Păstrarea tradițiilor specifice românilor, maghiarilor și sașilor în tot teritoriul (Balul portului, Împușcatul cocosului, Balul strugurilor, Balul însuraților, Ceata de feciori, Plugarul, Farșang, Cununa florilor, Ziua libertății); – Diversitate culturală datorată conviețuirii în teritoriu a patru etnii: români, maghiari, sași și romi; – Capital social ridicat atât vertical, cât și orizontal, în rândul etnicilor sași.	– Case tradiționale și obiective culturale reabilitate fără respectarea specificului arhitectural; – Număr mare de monumente culturale care necesită intervenții; – Infrastructură de agrement și culturală slab dezvoltată; – Infrastructură de bază slab dezvoltată - lipsa piețelor locale, a punctelor de sacrificare a animalelor etc.; – Lipsa unui strategii comune de marketing și promovare turistică a teritoriului; – Grad redus de conștientizare a importanței biodiversității existente în siturile Natura 2000 și pe pajiștile HNV; – Existența unor comunități sărace (în special comunitate de etnie romă), fără educație, cu probleme de sănătate, aflate în risc de excluziune socială; – Capital social de tip *bonding* redus, după cum reiese din raportul de cercetare calitativă elaborat în etapa de pregătire a SDL; – Pondere mare din total populație a persoanelor de etnie romă care trăiesc în comunități compacte, marginalizate; – Număr mare de persoane aflate în risc de excluziune socială din cauza apartenenței la diferite grupuri vulnerabile – persoane cu dizabilități, vârstnici, victime ale violenței domestice, familii monoparentale etc.; – Probleme de mobilitate a populației, în lipsa mijloacelor de transport public; – Grad redus de conștientizare a populației cu privire la importanța conservării arhitecturii specifice locale; – Teritoriul este amplasat la o distanță mare față de un oraș mare, cea mai mică distanță fiind între Măieruș și Brașov – 31 km, iar distanța din centrul teritoriului, Orașul Rupea la Brașov fiind de 65 km.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Interesul manifestat de vizitatorii satului Viscri și ai Cetății Rupea și pentru alte obiective din teritoriu, poate crește nivelul de conștientizare a actorilor locali cu privire la importanța acestora; - Replicarea în tot teritoriul a modelului de bună practică pe care îl constituie satul Viscri în ceea ce privește conservarea și valorificarea patrimoniului cultural material și imaterial; - Punerea în valoare a teritoriului prin crearea de trasee tematice în cadrul stiturilor Natura 2000 și/sau în vederea promovării obiectivelor turistice; - Promovarea conservării patrimoniului natural și antropic din Transilvania de către Alteța Sa Regală, Prințul Charles; - Conservarea patrimoniului cultural săsesc datorită capitalului social ridicat din rândul acestei comunități.	- Pierderea identității culturale ca urmare a presiunii globalizării; - Lipsa intervențiilor în reabilitarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu poate conduce la deteriorarea iremediabilă a unor obiective de patrimoniu construit; - Creșterea riscului de excluziune socială a minorității rome și a gradului de dependență față de stat, în absența unor măsuri de integrare; - Creșterea riscului de excluziune socială și izolare a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile în absența unor măsuri sociale; - Riscul deteriorării unor habitate aflate sub protecție în contextul practicării unor activități economice invazive - agricultură intensivă, folosirea pesticidelor, construcția de micro-hidrocentrale, activități de agrement cu folosirea mijloacelor de transport cu autopropulsare în ariile protejate etc.; - Scăderea nivelului calității vieții și a capitalului social ca urmare a creșterii populației rome marginalizate, în absența unor măsuri integrate; - Migrarea tinerilor în afara teritoriului în lipsa unor măsuri pentru crearea locurilor de muncă.

ACTIVITĂȚI ECONOMICE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Exemple pozitive de asociere în agricultură, existența Grupului de producători Asociația Crescătorilor de Bovine din Cața; - Existența unor modele de afaceri/ investiții/ activități de turism cultural / agroturism / cicloturism de succes; - Produse locale agroalimentare de calitate care respectă rețete tradiționale; - Existența unor întreprinderi care valorifică resurse locale (fabrica de procesare a laptelui de bivoliță, unitate	- Trend crescător al numărului de șomeri; - Forță de muncă tânără din teritoriu slab calificată, tinerii calificați fiind cei care migrează la oraș/în afara țării; - Lipsa de încredere a fermierilor în formele asociative/cooperative; - Acces dificil al micilor producători pe piețele de desfacere din afara teritoriului; - Ofertă redusă de unități de alimentație publică în care să poată fi valorificate produse locale; - Forță de muncă redusă implicată în

de procesare carne, fabrica de restaurare mobilier vechi pictat, fabrica de producție covoare ecologice); - Suprafețe mari de pășuni HNV; - Interes crescut al tinerilor pentru sectorul apicol; - Creșterea gradului de conștientizare a producătorilor cu privire la valorificarea produselor locale agroalimentare ca urmare a participării la târgurile organizate în proiectul de cooperare "Acțiuni comune pentru dezvoltarea zonelor cu tradiție din Sudul Transilvaniei", implementat de GAL ATBN prin Măsura 421, Axa LEADER, PNDR 2007-2013; - Existența în teritoriu a unui bogat patrimoniu cultural și natural; - Drum național / european ce străbate teritoriul și leagă două dintre cele mai importante destinații turistice din țară Brașov și Sighișoara; - Infrastructură feroviară.	activitatea economică, cele mai multe societăți din teritoriu fiind cele care desfășoară activități de comerț și nu au nevoie de un număr mare de angajați; - Inexistența unor puncte de sacrificare a animalelor în teritoriu; - Accesul dificil la creditare pentru micii fermieri sau antreprenori; - Bază materială depășită și insuficientă (în agricultură), ceea ce conduce la costuri mari de operare și timp mai mare de realizare a lucrărilor agricole; - Exploatații agricole de dimensiuni mici, fărâmițate; - Lipsa oportunităților de angajare în domeniul non-agricol, determină un grad mare de ocupare a populației în agricultura de subzistență; - Procent crescut de exploatații agricole care au conducători vârstnici; - Număr insuficient de unități de procesare raportat la numărul crescătorilor de animale; - Dificultăți în organizarea și promovarea unor lanțuri alimentare scurte; - Capital social de tip *bridging* scăzut în rândul agricultorilor, conform raportului de cercetare calitativă; - Acces dificil la programe de formare/perfecționare ca urmare a resurselor necesare.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Dezvoltarea turismului, în special a agroturismului, ecoturismului, turismului cultural în contextul existenței unui bogat patrimoniu natural, cultural, al practicării agriculturii de mare parte a populației, al lipsei poluării și al amplasării teritoriului pe o rută turistică importantă Brașov- Sighișoara; - Facilitarea constituirii în forme asociative a micilor producători, în vederea comercializării în comun a produselor; - Impact crescut al promovării turistice a zonei în rândul turiștilor străini, în	- Scăderea populației active, care migrează din teritoriu în lipsa unor oportunități de angajare sau a celor de deschidere a unei afaceri și a nerentabilității practicării agriculturii; - Scăderea calității produselor agroalimentare locale în contextul lipsei de măsuri pentru creșterea valorii acestora; - Reducerea numărului de produse locale de calitate, din cauza accesului dificil la piețe de desfacere sau a slabei valorificări a acestora; - Limitarea accesului la subvenții și fonduri europene nerambursabile, în contextul

contextul recomandărilor de vizitare a acestor locuri făcute de Alteța Sa Regală Prințul Charles, dar și ca urmare a recomandării făcute prin ghidul Lonely Planet care propune Transilvania destinația turistică a anului 2016; – Valorificarea produselor agroalimentare locale prin utilizarea lanțurilor scurte și a aplicării schemelor de calitate în contextul creșterii interesului populației urbane pentru aceste produse; – Accesul micilor întreprinzători/producători locali la finanțări nerambursabile; – Valorificarea produselor agroalimentare locale prin conversia către agricultura ecologică, în contextul conștientizării unei ponderi tot mai mari a populației cu privire la efectele nocive pe care le au asupra sănătății produsele pentru a căror realizare se folosesc substanțe chimice, modificări genetice etc.; – Valorificare produselor locale din teritoriu prin crearea unor rețele de promovare a resurselor locale (patrimoniu cultural, natural, produse locale, meșteșuguri etc.); – Înființarea și dezvoltarea de activități non-agricole (servicii/producție) în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiști este restrânsă și există resurse locale neutilizate care pot constitui materie primă pentru activități productive.	perpetuării reticenței față de fenomenul asocierii; – Accesul dificil la creditare pentru micii fermieri sau antreprenori va reprezenta o piedică în demararea de noi afaceri.

ORGANIZARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
– Experiența GAL ATBN, ca dovadă a funcționării parteneriatului public-privat în teritoriul din zona de nord a județului Brașov; – Existența unor ONG-uri active în teritoriu, atât în domeniul conservării patrimoniului cultural și natural, cât și în domeniul social;	– Pondere mare a populației dependente de măsurile sociale; – Număr mare de dosare de venit minim garantat; – Infrastructura educațională precară (în special creșe și grădinițe); – Existența unei singure unități de învățământ liceal în teritoriu;

– Existența unui model de incluziune socială a comunității rome în satul Viscri, comuna Bunești; – Creșterea gradului de accesare a proiectelor cu fonduri nerambursabile (prin Programul LEADER) – în beneficiul comunităților locale; – Creșterea coeziunii în cadrul parteneriatului GAL ATBN (14 entități publice, 34 de entități private și 20 de reprezentanți ai societății civile) și îmbunătățirea colaborării între membri, în contextul elaborării și implementării cu succes a Planului de Dezvoltare Locală - Zona de Nord a județului Brașov în perioada de programare 2007-2013.	– Pondere mare a comunității rome trăiește în sărăcie severă și se confruntă cu un cumul de lipsuri (analfabetism, lipsa unei calificări, discriminare, condiții precare de locuire, probleme de sănătate) și risc de excluziune socială; – Număr redus de centre de servicii sociale.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
– Crearea unor parteneriate public-private între primării și societatea civilă care să colaboreze în vederea îmbunătățirii serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile; – Accesul la finanțări destinate înființării de centre sociale; – Complementaritatea dintre Programul LEADER și POCU, prin Obiectivul 5.2, care permite sustenabilitatea centrelor sociale prin asigurarea de finanțări destinate exclusiv GAL-urilor în vederea operaționalizării acestor structuri care au fost finanțate prin Programul LEADER; – Înființarea unor întreprinderi sociale în care să fie angajate persoane din grupuri vulnerabile, cu risc de excluziune socială, în special comunități rome.	– Risc de excluziune socială a minorității rome și de creștere a gradului de dependență față de stat; – Risc de excluziune socială și izolare a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile/dezavantajate; – Risc de creștere a numărului de persoane slab calificate, cu dificultăți în integrare pe piața muncii (pe termen lung); – Creșterea decalajului între mediul urban și rural, în special din perspectiva calității vieții, din cauza precarității infrastructurii și a serviciilor oferite populației.

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

În urma desfășurării întâlnirilor publice și a întâlnirilor cu partenerii care au vizat implicarea activă a comunităților, a partenerilor și a factorilor direct interesați de dezvoltarea teritoriului GAL ATBN, pe baza nevoilor identificate, a celor rezultate din analiza SWOT și a concluziilor Raportului de cercetare calitativă (rezultat în urma a 3 focus-grupuri) au fost ierarhizate prioritățile de dezvoltare a teritoriului din zona de nord a județului Brașov după cum urmează:

1. **Prioritatea P6 „**Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale";
2. **Prioritatea P2 „**Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionării durabile a pădurilor";
3. **Prioritatea P1 „**Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale".

Ierarhizarea priorităților este reflectată și în planul de finanțare, **P6** are o alocare de **52,17%, P2** are o alocare de **23,81%,** iar **P1** de **4,01%** din total alocare SDL**.**

Pentru a răspunde priorităților identificate în strategia GAL ATBN, au fost stabilite **7 măsuri** care contribuie la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare, priorităților Uniunii Europene în materie de dezvoltare locală și implicit la domeniile de intervenție ale acestora, așa cum sunt definite de Reg. (UE) 1305/2013.

Cele 7 măsuri au fost astfel structurate încât să asigure **dezvoltarea mai multor domenii identificate** ca prioritare la nivel local, mai exact: dezvoltarea agriculturii, sprijinirea asociativității, încurajarea diversificării și modernizării sectorului neagricol, sprijinirea investițiilor în serviciile și infrastructura de uz public, a celor care vizează infrastructura socială și incluziunea minorităților, dezvoltarea capitalului social etc., evitându-se situația ca sprijinul să fie direcționat către un singur sector. **Abordarea integrată** a nevoilor identificate este evidențiată și de complementaritatea și sinergia existente între cele 7 măsuri.

Codificarea măsurilor s-a făcut raportat la domeniile de intervenție principale cărora le corespund:

- **M1/2A** „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local";
- **M2/2B „**Tineri fermieri și ferme mici";
- **M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole";
- **M4/6A** „Modernizarea activităților neagricole";
- **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN";
- **M6/6B** „Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților";
- **M7/1B** „Consolidarea capitalului social".

În ceea ce privește **ierarhizarea măsurilor**, M3/6A are cea mai mare alocare financiară (29%), în cadrul măsurilor M5/6B și M2/2B au fost alocate câte 16 procente, M4/6A și M1/2A au fiecare câte 13% din total SDL, în timp ce în cadrul M6/6B și M7/1B au fost repartizate 7%, respectiv 5% din fondurile totale pentru implementarea SDL.

În subsidiar, măsurile vor răspunde și altor priorități decât cele menționate în tabelul de mai jos, mai exact priorităților **P3** *Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură* și **P5** *Promovarea utilizării eficiente a resurselor și spijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările*

climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic aceste aspecte fiind evidențiate în fișele măsurilor **M7/1B** "Consolidarea capitalului social" și **M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole".

Corespondența fiecărei măsuri cu obiectivele de dezvoltare rurală, prioritățile și domeniile de intervenție menționate la art. 4 și 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, precum și indicatorii specifici (cantitativi și calitativi) pe baza cărora se va face monitorizarea sunt redate în tabelul de mai jos.

Tabel schematic logica intervenției Obiective – proritați de dezvoltare rurală – măsuri

Obiectivul de dezvoltare rurală 1 Obiective transversale - Inovare - Mediu și climă	**Priorități de dezvoltare rurală** →	**Domenii de intervenție** →	**Măsuri** →	**Indicatori de rezultat**
	P1	1A)		
		1B)	M7/1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013]: 1 Cheltuielile publice totale: 75.000 de euro.
		1C)		
	Priorități de dezvoltare rurală →	**Domenii de intervenție** →	**Măsuri** →	**Indicatori de rezultat**
	P2	2A)	M1/2A	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 2 Locuri de muncă create: 1 Cheltuielile publice totale: 200.000 de euro
		2B)	M2/2B	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 7 Cheltuielile publice totale: 245.000 de euro
Obiectivul de dezvoltare rurală 3 Obiective transversale: - Inovare - Protecția și climă	**Priorități de dezvoltare rurală** →	**Domenii de intervenție** →	**Măsuri** →	**Indicatori de rezultat**
	P6	6A)	M3/6A	Locuri de muncă create: 6 Cheltuielile publice totale: 430.000 de euro
			M4/6A	Locuri de muncă create: 2 Cheltuielile publice totale: 200.000 de euro
		6B)	M5/6B	Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățită: 1000 Cheltuielile publice totale:

				245.000 de euro
			M6/6B	Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățită: 50 Cheltuielile publice totale: 100.000 de euro

Caracterul integrat al SDL GAL ATBN este susținut pe de o parte de complementaritatea existentă între măsurile incluse în strategie, iar pe de altă parte de caracterul sinergic al acestora: măsurile M3/6A, M4/6A, M5/6B și M6/6B contribuie la îndeplinirea priorității P6, în timp ce măsurile M1/2A și M2/2B răspund priorității P2.

Caracterul inovator al SDL GAL ATBN este dat de metodele folosite pentru identificarea nevoilor, a intențiilor de investiții și de soluțiile de finanțare oferite. Pentru identificarea nevoilor actorilor locali, Asociația Transilvană Brașov Nord a organizat întâlniri publice la nivelul fiecărei localități, întâlniri ale partenerilor, dar și trei focus grupuri. Cu ajutorul acestora din urmă s-au colectat date și s-a utilizat dinamica grupului pentru construcția răspunsurilor, respectându-se astfel realitatea socială și stimulând răspunsuri la problemele sensibile identificate în cadrul întâlnirilor publice (asociere, capital social, oportunități de dezvoltare ale zonei, conștientizarea posibilităților de valorificare a produselor prin agroturism, lanțuri integrate, scheme de calitate, animare/facilitare, sprijinul așteptat din partea echipei GAL ATBN). Astfel, măsurile incluse în SDL au fost elaborate având în vedere atât posibilitățile de dezvoltare a zonei, cât și obstacolele care persistă și mențin acest teritoriu ca cel mai sărac al județului, în pofida patrimoniului natural și cultural pe care îl deține; în acest sens, sunt prevăzute măsuri care să contribuie la integrarea minorității rome, măsuri care să faciliteze și să încurajeze constituirea asocierilor între producători, crearea lanțurilor integrate, formarea de parteneriate pentru prestarea de servicii turistice.

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

FIȘA MĂSURII M1/2A

Denumirea măsurii: „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local"
CODUL Măsurii - M1/2A
Tipul măsurii: ☑ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
□ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Din analiza teritoriului rezultă că, deși un procent important al populației desfășoară activități agricole (peste 33% din locuitori, conform Recensământului agricol din 2010), iar suprafețele mari de pășuni și fânețe (61% din total teritoriu) favorizează sectorul de creștere a animalelor, agricultura este practicată încă la nivel de subzistență.

De altfel, analiza SWOT a reliefat ca puncte slabe: numărul redus de unități de procesare, raportat la ponderea mare de populație care este angrenată în sectorul agricol; baza materială depășită fizic și moral sau insuficientă, ceea ce conduce la costuri mari de operare și timp mai mare de realizare a lucrărilor agricole; accesul dificil la creditare.

La acestea se adaugă și problemele enumerate de fermierii în întâlnirile organizate: lipsa piețelor de desfacere sau accesul dificil pentru comercializare, inexistența unor depozite autorizate pentru produse lactate, necesitatea înființării unor centre de colectare a laptelui sau a unor mici unități de procesare lapte/carne/legume/fructe etc. O altă lipsă majoră, enunțată în majoritatea întâlnirilor, este cea a punctelor de tăiere/abatoarelor, fapt ce îi pune pe locuitorii teritoriului (majoritatea crescători de animale) în dificultate cu privire la respectarea legislației în domeniu.

În acest context, sprijinul va fi acordat pentru introducerea de tehnologie modernă și prietenoasă cu mediul, dar și pentru dezvoltarea activităților de procesare (inclusiv procesarea la nivelul fermei), dar și a rețelelor de colectare, recepție, depozitare, condiționare sau sortare.

Obiectiv de dezvoltare rurală 1: favorizarea competitivității agriculturii, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, lit. (a).

Obiectivul specific al măsurii M1/2A: Dezvoltarea agriculturii prin creșterea viabilității exploatațiilor, diversificarea activităților de procesare și marketing și prin valorificarea produselor locale.

Măsura M**1/2A** contribuie la **Prioritatea 2** *"Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor"* și la **Prioritatea 3** *"Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură"* prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor **art. 17** *"Investiții în active fizice"* din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de Intervenție 2A** *Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.*

Măsura contribuie **în secundar** și la **Domeniul de Intervenție 3A** *Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;*

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare; mediu și climă.

Inovare: se vor sprijini investițiile în tehnologii și echipamente cu caracter inovator, care vor conduce la creșterea performanței exploatațiilor agricole și la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; investiții în managementul gunoiului de grajd; utilizarea unor tehnologii și echipamente care să asigure un bun management al utilizării îngrășămintelor, precum și aplicarea unor bune practici de gestionare a solului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1/2A "Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" este complementară cu **măsura M2/2B** „Tineri fermieri și ferme mici", cu **măsura M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole", **măsura M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" și **măsura M7/1B** „Consolidarea capitalului social".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" contribuie împreună cu **Măsura M2/2B** „Tineri fermieri și ferme mici" la îndeplinirea **Priorității 2** *"Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor".*

2. Valoarea adăugată a măsurii

În cadrul acestei măsuri vor fi finanțate cu prioritate inițiativele colective, fapt ce va crea valoare adăugată printr-un impact crescut datorat unui număr mai mare de beneficiari direcți, în timp ce sprijinirea introducerii de procese și tehnologii moderne și eficiente va contribui la creșterea viabilității exploatațiilor agricole.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014; Reg. (UE) 852/2004; Reg. (UE) nr. 853/2004; Reg. (UE) nr. 854/2004; Reg. (UE) nr. 882/2004;

Legislație națională:

- Legea cooperației agricole nr. 566/2004; Legea nr. 1/2005; OG nr. 37/2005; Ordin nr. 119/2014; HG 226/2015; OUG 44/2008; Legea nr. 31/1990; Legea 346/2004;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți vor fi:

- **Fermieri sau grupuri de fermieri** (asociații, cooperative, grupuri de producători, societăți comerciale, întreprinderi individuale, persoane fizice autorizate etc.)
- **Întreprinderi/entități publice/proprietari de terenuri** care activează în domeniul procesării/marketingului sau dezvoltării de produse incluse în Anexa I la TFUE;

Atenție! Nu sunt eligibile persoanele fizice neautorizate.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: comunitățile locale, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, producători locali din teritoriu, consumatorii finali care achiziționează produsele din teritoriul GAL ATBN.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Acțiuni eligibile

a) Modernizarea exploatațiilor agricole:

- Modernizare și mecanizare - investiții în active fizice cu scopul reducerii costurilor directe de producție și creșterii productivității muncii în agricultura la scară mică;
- Producție de bioenergie pentru utilizare în fermă;
- Reducerea consumului de energie prin modernizarea instalațiilor electrice sau printr-o mai bună izolare a clădirilor;
- Înființarea sau modernizarea structurilor de depozitare a gunoiului de grajd;
- Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul exploatației, inclusiv utilități și racordări;
- Construcția sau modernizarea de clădiri (creșterea animalelor) cu tehnologii moderne;
- Achiziția de mașini/utilaje și echipamente noi;
- Achiziția de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole (în cadrul unui lanț integrat);
- Îmbunătățirea procesului de depozitare a culturilor (de ex. clădiri specializate pentru depozitare și manipulare, care asigura ventilare, izolare și refrigerare);
- Investiții pentru conformarea la standardele Uniunii Europene, care vor deveni obligatorii pentru exploatație în viitorul apropiat;
- Procesarea produselor agricole la nivel de fermă (doar împreună cu acțiuni de înființare/modernizare/dezvoltare a fermei – lanț alimentar integrat).
- Irigații;

b) Investiții în procesare/marketing/dezvoltare:

- Introducerea de noi tehnologii și proceduri pentru a dezvolta produse noi sau de o calitate superioară și a deschide accesul spre noi piețe, mai ales în contextul lanțurilor scurte;
- Crearea și/sau modernizarea de noi rețele locale de colectare, de capacități de recepție, depozitare, climatizare, sortare și ambalare;
- Instalații de tratare a apelor uzate (în procesare și marketing);

- Organizarea și implementarea de sisteme de calitate și siguranța a alimentelor, dacă au legătură cu investițiile tangibile din proiect;
- Investiții pentru conformarea la standardele Uniunii Europene, care vor deveni obligatorii pentru exploatație în viitorul apropiat;
- Procesare biomasă agricolă pentru obținerea de energie regenerabilă de alți actori decât exploatațiile agricole.

6.2Acțiuni neeligibile

Nu se acceptă achiziționarea de utilaje sau echipamente second-hand;

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală – LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, trebuie să se țină cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din Ghidul Solicitantului; prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea regulilor schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard);
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL Asociația Transilvană Brașov Nord;
- Nu este permisă dubla finanțare a aceleași activități/investiții din alte fonduri comunitare sau naționale;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și autorizațiile necesare investiției;
- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art. 17, alin.6 din R(UE) nr. 1305/2013);
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație

agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr. 1305/2013);

- Sprijinul va fi limitat la investiții în procesarea produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunităţii Europene în scopul obținerii de produse Anexa I și non-Anexa I;
- În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) şi produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat;

8. Criterii de selecție

- Se vor prioritiza proiectele colective (depuse de forme asociative);
- Se vor prioritiza proiectele care propun lanțuri alimentare integrate (colectare, procesare, depozitare, comercializare);
- Se vor prioritiza proiectele prin care se creează locuri de muncă;
- Se vor prioritiza proiectele prin care se urmărește menținerea raselor/soiurilor autohtone;
- Se vor prioritiza proiectele depuse de solicitanți care au inițiat demersurile sau au obținut o certificare de produs tradițional/produse alimentare obținute conform unei rețete consacrate românești/agricultură ecologică;
- Se vor prioritiza proiectele care corespund potențialului agricol al zonei, care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate.

Notă: *Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.*

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de **50%** și **se va putea majora cu 20%** cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90%, în următoarele situații:

Pentru investiții de **modernizare a exploatațiilor agricole**:

- tineri fermieri;
- investiții colective și proiecte integrate, inclusiv cele legate de o fuziune a unor organizații de producători;
- zone care se confruntă cu constrângeri specifice, menționate la art. 32 din Reg. UE 1305/2013;
- operațiuni sprijinite în cadrul PEI;
- investiții legate de art. 28 și 29 din Reg. UE 1305/2013 (agro-mediu și climă, agricultură ecologică);

Pentru investiții în **procesare/marketing/dezvoltare produse**: operațiuni sprijinite în cadrul PEI; proiecte depuse de fuziuni ale unor organizații de producători.

Sprijinul nerambursabil va fi de maxim **75.000 de euro/proiecte individuale și 150.000 de euro pentru proiecte depuse de forme asociative** (minim 5 membri). Valoarea minimă eligibilă a unui proiect este de **5.000 de euro**.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 2;

Locuri de muncă create: 1;

Cheltuielile publice totale: 200.000 de euro.

FIȘA MĂSURII M2/2B

Denumirea măsurii: Tineri fermieri și ferme mici
CODUL Măsurii: M2/2B
Tipul măsurii: □ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
☑ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În urma întâlnirilor publice organizate în etapa de animare a teritoriului, dar și din analiza SWOT a rezultat că, deși agricultura are o pondere importantă în economia locală a teritoriului GAL ATBN, se confruntă cu o serie de probleme:

- Procent crescut de exploatații agricole care au conducători vârstnici;
- Lipsa oportunităților de angajare în domeniul non-agricol determină un grad mare de ocupare a populației în agricultura de subzistență;
- Accesul dificil la creditare pentru micii fermieri;
- Bază materială depășită fizic și moral sau insuficientă, ceea ce conduce la costuri mari de operare și timp mai mare de realizare a lucrărilor agricole;
- Exploatații agricole de dimensiuni mici, fărâmițate.

Măsura "Tineri fermieri și ferme mici" este un răspuns direct la aceste probleme prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri ca administratori de exploatații agricole, aceștia fiind mult mai deschiși spre abordări inovative și adaptabili la cerințele pieței. În plus, tinerii pot veni cu noi competențe și cu un management modern și eficient. Se poate diminua în acest fel un alt risc major cu care se confruntă teritoriul GAL ATBN, migrația populației tinere către zonele urbane unde au mai multe oportunități de angajare.

Măsura își propune, de asemenea, să sprijine fermele mici din teritoriul GAL ATBN, care, pentru a deveni competitive pe piață, au nevoie de echipamente și tehnologii moderne, care pot contribui atât la reducerea costurilor, cât și a timpilor de realizare a lucrărilor, dar și la creșterea productivității. Riscul este ca, în lipsa instrumentelor de creditare, fermele mici să fie eliminate de pe piață.

Obiectiv de dezvoltare rurală 1: favorizarea competitivității agriculturii, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, lit. (a).

Obiectiv specific al măsurii M2/2B: Dezvoltarea agriculturii prin creșterea viabilității exploatațiilor, diversificarea activităților de procesare și marketing și prin valorificarea produselor locale.

Măsura contribuie la **Prioritatea 2** "*Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor*", prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** "*Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor*" din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctele (i) tinerii fermieri și (iii) dezvoltarea fermelor mici.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 2B** *Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor;*

În secundar Măsura contribuie și la **Domeniul de intervenție 2A** *Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;*

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și mediu și climă;

Inovare: Tinerii fermieri au acces facil la informații și sunt mai deschiși către introducerea de tehnologii și procese inovatoare.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): investiții în sisteme care utilizează energie regenerabilă; investiții care au ca rezultat reducerea emisiilor de amoniac; investiții în managementul gunoiului de grajd; utilizarea unor tehnologii și echipamente care să asigure un bun management al utilizării îngrășămintelor, precum și aplicarea unor bune practici de gestionare a solului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M2/2B "Tineri fermieri și ferme mici" **este complementară cu** Măsura **M1/2A** „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local", Măsura **M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole", Măsura **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" și Măsura **M7/1B** "Consolidarea capitalului social".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **M2/2B** "Tineri fermieri și ferme mici" contribuie împreună cu Măsura **M1/2A** „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local" la îndeplinirea **Priorității 2** *"Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor"*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este evidențiată prin criteriile de selecție locale, mai exact în cadrul acestei măsuri se vor prioritiza acele proiecte care sunt inițiate de solicitanți care își propun să participe la scheme de calitate. Plus valoarea este adusă și de stimularea asocierii prin criteriile de selecție ale măsurii, solicitanții fiind încurajați să devină membri ai unei asociații până la finalizarea implementării Planului de Afaceri. Astfel, prin această măsură se urmărește indirect creșterea valorii adăugate a produselor realizate de fermele mici sau de tinerii fermieri, dar și conștientizarea în rândul tinerilor fermieri a beneficiilor pe care le pot avea pe termen mediu și lung prin asociere.

Criteriul de prioritizare care prevede menținerea raselor și soiurilor autohtone vine în sprijinul unor nevoi identificate și la nivel național, numărul acestora fiind în scădere. Prioritizarea proiectelor care comasează minim două exploații va contribui la eficientizarea agriculturii locale prin comasarea terenurilor.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014; Recomandarea 2003/361/CE; Reg. (UE) nr. 1407/2013; Reg. (UE) nr. 215/2014;

Legislație națională:

- OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 49/2015; OUG nr. 66/2011;

4. Beneficiari direcți:

- **Fermele mici** (exploatații agricole cuprinse între **4.000 și 7.999 SO**);
- **Tinerii fermieri** (exploatații agricole cuprinse între **8.000 și 50.000 SO**);

Conform art. 2, alin. 1, lit. (n) din Reg. (UE) nr. 1305/2013 „tânăr fermier" înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;

- **Persoanele juridice cu acționariat multiplu**, în care tânărul fermier, așa cum este definit la art. 2, alin. 1, lit. (n) din Reg. (UE) nr. 1305/2013, deține 50%+1 din acțiuni și exercită controlul pe termen lung asupra întreprinderii. (exploatații agricole cuprinse între **8.000 și 50.000 SO**);

Sprijinul se acordă doar exploatațiilor care intră sub incidența definiției **microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici.**

Întreprinderea mică – reprezintă întreprinderea care are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;

Microîntreprinderea – reprezintă întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

Atenție! Nu sunt eligibile persoanele fizice neautorizate.

5. Tip de sprijin

În cadrul acestei măsuri, sprijinul va fi acordat ca **sumă forfetară** pentru îndeplinirea **Planului de Afaceri.**

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul forfetar se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul **Planului de Afaceri**. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru şi capitalizarea întreprinderii şi activităţile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală – LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, trebuie să se țină cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din Ghidul Solicitantului; prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea regulilor schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului Naţional de Dezvoltare Rurală cofinanţate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală şi de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Exploatația agricolă trebuie să fie localizată în teritoriul GAL Asociația Transilvană Brașov Nord, mai exact: orașul Rupea și comunele Apața, Augustin, Bunești, Cața, Hoghiz, Homorod, Jibert, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Ticuș, Ungra;
- Exploatația agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între **4.000 și 7.999** SO – pentru **fermele mici**;

- Exploatația agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între **8.000 și 50.000** SO – pentru **tinerii fermieri**;
- Sprijinul acordat este condiționat de prezentarea unui Plan de Afaceri, a cărui implementare trebuie să înceapă în termen de maxim 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Tinerii fermieri care vor beneficia de acest sprijin trebuie să respecte prevederile articolului 9 din Reg. (UE) nr. 1307/2013 referitor la fermierii activi, în termen de 18 luni de la data stabilirii;
- Tinerii fermieri trebuie să dovedească aptitudini și competențe profesionale sau să se oblige că le vor dobândi în termen de maxim 36 de luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Sprijinul este limitat la exploatațiile care intră sub incidența definiției microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și care au sediul și punctul de lucru în teritoriul GAL ATBN;
- Sprijinul pentru **tinerii fermierii** poate fi solicitat pe o perioadă de maxim 24 de luni de la data stabilirii. (Prima etapă a instalării este considerată înregistrarea tânărului fermier la Oficiul Registrului Comerțului ca micro-întreprindere /întreprindere mică, cu obiect de activitate în domeniul pentru care solicită sprijin).
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu **cel puțin 6 luni** înainte de solicitarea sprijinului – pentru **fermele mici**;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN, cu excepția proiectelor de servicii (ex.: informare), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.
- Pentru sectorul pomicol sunt eligibile doar speciile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele.

Alte obligații:

- Plata ultimei tranșe este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri. Solicitantul va trebui să facă dovada comercializării producției proprii în procent de minim 20 % din valoarea primei tranșe de plată;
- Pentru exploatațiile agricole de creștere a animalelor, planul de afaceri trebuie să vadă obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu;

8. Criterii de selecție

Principii de prioritizare comune tinerilor fermieri și fermelor mici:

- **Se vor prioritiza proiectele depuse de solicitanții care dețin calificare în domeniul agricol;**
- **Se vor prioritiza proiectele depuse de solicitanții care propun un Plan de Afaceri pe o perioadă de maxim 3 ani**;
- **Se vor prioritiza proiectelor inovative** (*Conform PNDR, „Inovarea se poate concretiza la nivel local în tipuri de proiecte de servicii, produse, tehnologii, activități economice, forme de organizare, proiecte demonstrative cu caracter experimental, cu rezultate ce pot fi transpuse în practică și prin care se corelează acțiuni principale într-un context nou etc. Inovarea trebuie să fie evaluată cu*

referire la situația locală, ca o abordare inovatoare la nivelul teritoriului acoperit de GAL și care este posibil să fie existentă în alt teritoriu.);

- **Se vor prioritiza proiectele implementate în zone potențialului agricol ridicat** care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- **Se vor prioritiza proiectele prin care se mențin rasele și soiurilor autohtone (**solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că deține/dezvoltă la nivelul exploatației agricole şi prevede în cadrul Planului de Afaceri ca va păstra / dezvolta nucleul de rase, respectiv soiuri autohtone;)
- **Se vor prioritiza proiectele prin care se promovează valoarea adăugată a produselor** prin aplicarea schemelor de calitate (solicitantul își propune prin proiect obținerea de certificate de atestare a calității produselor agroalimentare pe care le realizează sau urmează să le realizeze conform Planului de Afaceri) sau practicarea agriculturii ecologice (conversie/certificare) ;

Principii de prioritizare aplicabile exclusiv tinerilor fermieri:

- **Se vor prioritiza proiectele prin care se vor comasa minim două exploatații (preluate integral);**
- **Se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă;**
- **Se vor prioritiza proiectele prin care se prevede ca solicitantul să devină membrul unei asociații până la finalul implementării Planului de Afaceri.**

***Notă**: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.*

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul se va acorda sub formă de **sumă forfetară** pe o perioadă de **maxim 5 ani**, după cum urmează:

Pentru ferme mici:

- 15.000 de euro;

Pentru tineri fermieri:

- **40.000 de euro** pentru exploatațiile de la 8.000 la 29.999 SO;
- **50.000 de euro** pentru exploatațiile de la 30.000 la 50.000 SO;

Sprijinul se acordă în 2 (două) tranșe degresive, iar ultima tranșă este condiționată de implementarea corectă a Planului de Afaceri.

- 80% din cuantumul sprijinului, la semnarea deciziei de finanțare;
- 20% din cuantumul sprijinului, nu mai târziu de 5 ani de la semnarea deciziei de finanțare;

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăşi 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 7;

Cheltuielile publice totale: 245.000 de euro;

Locuri de muncă create: 2.

FIȘA MĂSURII M3/6A

Denumirea măsurii: Diversificarea activităților neagricole
CODUL Măsurii: M3/6A
Tipul măsurii: □ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
☑ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

La nivelul anului 2014, în teritoriul GAL doar puțin peste 5% din populație era salariată în cadrul unor societăți comerciale locale, conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică. Dintre aceștia, 64% figurau în cadrul unor întreprinderi din orașul Rupea și în comuna Hoghiz, unde se concentrează mai multe firme, care sunt și cei mai mari angajatori din teritoriu. În majoritatea localităților din teritoriu, numărul de întreprinderi înregistrate este între 5 și 24 per localitate, principalul sector în care activează fiind comerțul (cu amănuntul în magazine nespecializate sau magazine mici specializate cu vânzare de diverse produse alimentare sau nealimentare).

Așa cum reiese și din analiza SWOT, lipsa posibilităților de angajare în domeniul non-agricol, determină un grad mare de ocupare a populației în agricultura de subzistență.

Pentru această categorie, o oportunitate atractivă o constituie dezvoltarea agroturismului, în contextul existenței unui bogat patrimoniu natural, cultural, al lipsei poluării și al amplasării teritoriului pe o rută turistică importantă - Brașov-Sighișoara.

Deopotrivă, în lista oportunităților pentru economia locală se află, înființarea de activități non-agricole (servicii/producție) în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiști este restrânsă și există resurse locale neutilizate care pot constitui materie primă pentru activități productive.

Sprijinirea creării microîntreprinderilor neagricole va genera noi locuri de muncă, preluând din surplusul forței de muncă din domeniul agricol. Totodată, diversificarea serviciilor va crește atractivitatea zonei și va diminua riscul migrației populației tinere către orașe.

Obiectiv specific al măsurii M3/6A: Dezvoltarea durabilă a economiei locale prin valorificarea responsabilă a resurselor locale, diversificarea serviciilor și produselor și crearea de locuri de muncă.

Obiective de dezvoltare rurală 3 și 2: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, respectiv asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. b) și c).

Măsura **M3/6A** contribuie la **Prioritatea 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*" și la **Prioritatea 5** "*Promovarea utilizării eficiente a resurselor și spijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic*" prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor **art.19** *"Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor"* din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctul (ii) activități neagricole în zone rurale.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6A** *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă*. Secundar, măsura contribuie și la **Domeniul de intervenție 5C** *Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduriloș și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei*.

Măsura contribuie la **obiectivele transversale** ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare; mediu și climă;

Inovare: Prin măsură se vor sprijini investițiile în activități de servicii sau producție care nu există la nivelul teritoriului, în tehnologii și echipamente cu caracter inovator.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; finanțarea și prioritizarea activităților productive care folosesc resurse locale neutilizate până în prezent; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamenete cu un consum redus de energie.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M3/6A "Diversificarea activităților neagricole este complementară" cu măsura **M1/2A** „Modernizarea activităților neagricole", cu măsura **M2/2B** „Tineri fermieri și ferme mici", cu măsura **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" și cu măsura **M7/1B** „Consolidarea capitalului social".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **M3/6A** "Diversificarea activităților neagricole" contribuie împreună cu măsurile **M4/6A** „Modernizarea activităților neagricole", **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN", **M6/6B** „Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților" la îndeplinirea **Priorității 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*", prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii derivă din faptul că stimulează activități neagricole prin care se vor valorifica durabil resurse locale neutilizate sau slab valorificate în prezent și servicii necesare la nivelul teritoriului, răspunzând în acest fel nevoilor exprimate de actorii locali în cadrul întâlnirilor publice și în cadrul focus grupurilor.

Având în vedere numărul redus de persoane salariate în cadrul societăților comerciale din teritoriu, faptul că se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă crește valoarea adăugată a măsurii **M3/6A**. Încurajarea angajării persoanelor care provin din grupuri vulnerabile diminuează riscul de excluziune socială a acestora, contribuind la valoarea adăugată a acestei măsuri.

Totodată, prin această măsură vor fi susținute meșteșugurile și activitățile productive care vor folosi ca materie primă resurse locale, vor promova cultura tradițională și vor respecta principiile dezvoltării durabile. Nu în ultimul rând, bioeconomia și proiectele care vor contribui la protecția mediului vor fi susținute în cadrul acestei măsuri, prin aplicarea criteriilor de selecție referitoare la utilizarea energiilor regenerabile și la utilizarea resurselor locale nevalorificate în prezent ca materii prime, reducând astfel consumul de combustibil necesar transportului acestor materii către producători din afara

teritoriului sau pentru transportul altor materii prime din afara teritoriului pentru antreprenoriatul local.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/; Reg. (UE) nr. 808/2014 ; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003; Reg. (UE) nr. 1407/2013; Reg. (UE) nr. 215/2014;

Legislație națională:

- OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 49/2015; OUG nr. 66/2011.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- **Micro-întreprinderi şi întreprinderi mici existente**, care își propun activități neagricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- **Micro-întreprinderi şi întreprinderi mici noi,** înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups);
- **Fermierii sau membrii unei gospodării agricole** care își diversifică activitatea prin practicarea unei activități neagricole.

Start-up-urile sunt întreprinderi cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii cererii de finanțare.

Întreprinderea mică – reprezintă întreprinderea care are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;

Microîntreprinderea – reprezintă întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

Membrul unei gospodării agricole – reprezintă orice persoană fizică sau juridică poate fi considerat membru al unei gospodării agricole, cu excepția lucrătorilor agricoli. În situația unei persoane juridice (micro-întreprindere sau întreprindere mică), aceasta trebuie să exercite o activitate agricolă la momentul solicitării sprijinului.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă; populația din teritoriul GAL ATBN în ansamblu.

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru îndeplinirea Planului de Afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul forfetar se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul **Planului de Afaceri**. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru şi capitalizarea întreprinderii şi activităţile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală – LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, trebuie să se țină cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din

Ghidul Solicitantului; prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea regulilor schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului Naţional de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală şi de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- microîntreprinderile start-up să aibă sediul și punctul de lucru în teritoriul GAL ATBN, iar reprezentantul legal al solicitantului/asociatul majoritar să facă dovadă domiciliului de minim 1 an în teritoriul GAL ATBN sau a deținerii în proprietate a unui imobil in teritoriul GAL ATBN;
- să prezinte un **Plan de Afaceri**;
- implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de maximum 9 luni de la data deciziei de finanțare;
- obiectivul trebuie să se încadreze în cel puţin unul dintre tipurile de activităţi sprijinite prin măsura **M3/6A**;
- toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN;
- întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu *Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate*;
- investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului;
- durata proiectului va fi de maxim 5 ani;
- structurile de primire turistică de tip pensiune sau pensiune agroturistică să respecte specificul arhitectural local (criteriile vor fi detaliate în ghidul solicitantului);
- nu sunt eligibile planurile de afaceri care includ achiziția / utilizarea echipamentelor de agrement autopropulsate.

Alte obligații:

- Plata ultimei tranșe este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri. Solicitantul va trebui să facă dovada comercializării producției proprii sau a prestării activităților în procent de minim 15 % din valoarea primei tranșe de plată;

Solicitanții eligibili, persoane juridice sau înființați în baza OUG nr. 44/2008, precum și cei care dețin calitatea de asociați/acționari ai unei persoane juridice, pot beneficia o singură dată de sprijinul financiar nerambursabil acordat prin măsura **M 3/6A "Diversificarea activităților neagricole"** și Sub-măsura 6.2 Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale.

8. Criterii de selecție

Se vor prioritiza proiectele:

- Se vor prioritiza proiectele inovative sau care dovedesc printr-un document de planificare strategica de la nivel local că activitatea propusă este necesară la nivel de teritoriu GAL ATBN;

- Se vor prioritiza proiectele care propun activități turistice integrate sau care pot fi integrate într-o rețea de servicii turistice locale – agroturism sau/și activități turistice care includ și alte activități recreative decât cele agroturistice / localități cu potențial;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd activități productive care folosesc ca materie primă resurse locale care pot fi furnizate de ceilalți membri ai comunității și sunt nevalorificate în teritoriu în prezent;
- Se vor prioritiza proiectele care promovează prin activitățile prevăzute cultura locală – ex: meșteșuguri tradiționale, amenajarea structurilor de cazare în stil tradițional local etc;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd utilizarea energiilor regenerabile;
- Se vor prioritiza proiectele prin care creează locuri de muncă/ proiectele care prevăd angajarea persoanelor care provin din grupuri dezavantajate;
- Se vor prioritiza proiectele ale căror reprezentanți legali dovedesc că au experiență și/sau expertiză în domeniul în care doresc să investească;
- Se vor prioritiza proiectele care își propun implementarea Planului de Afaceri în maxim 3 ani de la data deciziei de finanțare.

Notă: *Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.*

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali.

Cuantumul sprijinului va fi maxim **50.000 de euro/proiect** și se va majora la **70.000 de euro/proiect -** pentru activități de agroturism și activități de producție.

Sprijinul forfetar va fi acordat în două tranșe, astfel:

▪ 80% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;

▪ 20% in cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Locuri de muncă create: 6;

Cheltuieli publice totale: 430.000 de euro.

FIȘA MĂSURII M4/6A

Denumirea măsurii: Modernizarea activităților neagricole
CODUL Măsurii: M4/6A
Tipul măsurii: ☑ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
□ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică, doar puțin peste 5% din populația teritoriului este angajată în cadrul unor societăți comerciale. În lista principalilor angajatori ai județului, din punct de vedere al cifrei de afaceri, nu se află niciunul cu punct de lucru în teritoriul aferent ATBN. În anul 2014, 64% din totalul angajaților figurau în cadrul unor întreprinderi din orașul Rupea și în comuna Hoghiz, unde se concentrează mai multe firme, care sunt și cei mai mari angajatori din teritoriu. În majoritatea localităților din teritoriu, numărul de întreprinderi înregistrate este între 5 și 24 per localitate, principalul sector în care activează fiind comerțul (cu amănuntul în magazine nespecializate sau magazine mici specializate cu vânzare de diverse produse alimentare sau nealimentare).

Dezvoltarea de activități non-agricole reprezintă o oportunitate importantă, atât din perspectiva creării de locuri de muncă, cât și din cea a creșterii atractivității zonei și implicit, a menținerii în teritoriu a tinerilor. Totodată, o paletă diversificată de servicii influențează și interesul turiștilor.

Obiectiv specific al măsurii 4/6A: Dezvoltarea durabilă a economiei locale prin valorificarea responsabilă a resurselor locale, diversificarea serviciilor și produselor și crearea de locuri de muncă.

Obiective de dezvoltare rurală 3 și 2: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, respectiv asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. b) și c).

Măsura **M4/6A** contribuie la **Prioritatea 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale" și la* **Prioritatea 5** "*Promovarea utilizării eficiente a resurselor și spijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic*" prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor **art.19** *"Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor"* din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. b) investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6A** *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.*

Măsura contribuie secundar și la **Domeniul de intervenție DI 5C** *Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.*

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare; mediu și climă;

Inovare: Prin măsură se vor sprijini investițiile în tehnologii și echipamente cu caracter inovator, care vor conduce la creșterea viabilității economice a afacerilor existente.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; finanțarea și prioritizarea activităților productive care folosesc resurse locale neutilizate până în prezent; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamenete cu un consum redus de energie.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **M4/6A** "Modernizarea activităților neagricole" este complementară cu măsura **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" și cu măsura **M7/1B** „Consolidarea capitalului social".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **M4/6A** „Modernizarea activităților neagricole" contribuie împreună cu măsurile **M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole", **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN", **M6/6B** „Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților" la îndeplinirea **Priorității 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*", prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii derivă din faptul că stimulează dezvoltarea activităților neagricole productive și serviciilor necesare la nivelul teritoriului, răspunzând în acest fel nevoilor exprimate de actorii locali în cadrul întâlnirilor publice și în cadrul focus grupurilor.

Având în vedere numărul redus de persoane salariate în cadrul societăților comerciale din teritoriu, faptul că se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă crește valoarea adăugată a măsurii M4/6A. Încurajarea angajării persoanelor care provin din grupuri vulnerabile diminuează riscul de excluziune socială a acestora, contribuind la valoarea adăugată a acestei măsuri.

Totodată, prin această măsură vor fi susținute meșteșugurile și activitățile productive care vor folosi ca materie primă resurse locale, vor promova cultura tradițională și vor respecta principiile dezvoltării durabile. Nu în ultimul rând, bioeconomia și proiectele care vor contribui la protecția mediului vor fi susținute în cadrul acestei măsuri, prin aplicarea criteriilor de selecție referitoare la utilizarea energiilor regenerabile și la utilizarea resurselor locale neutilizate în prezent ca materii prime, reducând astfel consumul de combustibil necesar transportului acestor materii către producători din afara teritoriului sau pentru transportul altor materii prime din afara teritoriului pentru antreprenoriatul local.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație națională:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/; Reg. (UE) nr. 808/2014 ; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003; Reg. (UE) nr. 1407/2013; Reg. (UE) nr. 215/2014;

Legislație europeană:

- OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 49/2015; OUG nr. 66/2011.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

Micro-întreprinderi şi întreprinderi neagricole mici, care desfășoară activitatea propusă pentru modernizare de minim 1 an.

Întreprinderea mică – reprezintă întreprinderea care are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;

Microîntreprinderea – reprezintă întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

Membrul unei gospodării agricole – reprezintă orice persoană fizică sau juridică poate fi considerat membru al unei gospodării agricole, cu excepția lucrătorilor agricoli. În situația unei persoane juridice (micro-întreprindere sau întreprindere mică), aceasta trebuie să exercite o activitate agricolă la momentul solicitării sprijinului.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă; micii fermieri și producători locali, populația din teritoriul GAL ATBN în ansamblu.

5. Tip de sprijin

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate fi acordat pentru componenta de investiții, astfel:

1. **Rambursarea** costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
2. **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- **Activități meșteșugărești** (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc.);
- **Activități productive** (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase (producție de combustibil din biomasă – ex : fabricare de peleți); industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice) în vederea comercializării, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului etc.;
- **Activități turistice** (infrastructura de primire turistică cu respectarea arhitecturii locale tradiționale - țiglă ceramică în culori și forme specifice locale, tâmplărie ferestre din lemn, gresie /faianță exclusiv în băi; activități de agrement prietenoase cu mediul - echipamentele de agrement autopropulsate nu sunt eligibile);

- **Servicii** (ex: medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul rural etc).

Cheltuieli eligibile: construcția, extinderea şi/sau modernizarea şi dotarea clădirilor, exceptând investițiile în infrastructura turistică unde sunt eligibile doar extinderea și/sau modernizarea; achiziționarea şi costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații şi echipamente noi; investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală – LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, trebuie să se țină cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din Ghidul Solicitantului; prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea regulilor schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (investiții/servicii) se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Microîntreprinderile și întreprinderile mici să demonstreze că au sediul/punct de lucru în teritoriul GAL ATBN de minim 1 an;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura M4/6A;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu *Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate*;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului;
- Durata proiectului va fi de maxim 3 ani și se vor prevede cel mult 3 cereri de plată;
- Structurile de primire turistică de tip pensiune sau pensiune agroturistică să respecte specificul arhitectural local (criteriile vor fi detaliate în ghidul solicitantului);
- Nu sunt eligibile proiectele care includ achiziția / utilizarea echipamentelor de agrement autopropulsate.
-

8. Criterii de selecție

- Se vor prioritiza proiectele depuse de firme cu experiență, care demonstrează o bună gestionare a activității economice;
- Se vor prioritiza proiectele inovative sau care dovedesc printr-un document de planificare strategică de la nivel local că activitatea propusă este necesară la nivel de teritoriu GAL ATBN;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd activități productive;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd activități meșteșugărești;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd utilizarea energiilor regenerabile;
- Se vor prioritiza proiectele prin care se creează locuri de muncă / proiectele care prevăd angajarea persoanelor care provin din grupuri dezavantajate;
- Se vor prioritiza proiectele ai căror reprezentanți legali dovedesc că au experiență și/sau expertiză în domeniul în care doresc să investească;

***Notă**: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.*

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului va fi de 85% și nu va depăși 90.000 euro nerambursabili/ proiect.

Intensitatea sprijinului va crește la 90% pentru activitățile turistice, productive și meșteșugărești.

Valoarea eligibilă minimă a unui proiect este de 5.000 de euro.

10. Indicatori de monitorizare

Locuri de muncă create: 2;

Cheltuieli publice totale: 200.000 euro.

FIȘA MĂSURII M5/6B

Denumirea măsurii: "Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN"
CODUL Măsurii: M5/6B
Tipul măsurii: ☑ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
□ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei diagnostic și analizei SWOT, teritoriul GAL Asociația Transilvană Brașov Nord se remarcă printr-un valoros patrimoniu cultural (biserici fortificate, castele, cetăți, arhitectură tradițională, obiceiuri, tradiții, meșteșuguri locale, peisaj arhitectural sătesc) care este insuficient pus în valoare și care, din păcate, este în pericol de a se pierde, fapt ce poate conduce la pierderea identității culturale a satelor. La acesta se adaugă un număr mare de arii naturale protejate Natura 2000 și pajiști cu valoare naturală ridicată, în care sunt necesare intervenții de conservare, acțiuni de conștientizare, punere în valoare și promovare.

Conservarea acestui patrimoniu este necesară atât pentru păstrarea identității culturale a zonei, cât și pentru a beneficia de oportunitățile de dezvoltare turistică a teritoriului. În strânsă corelare cu patrimoniul cultural și natural se află infrastructura turistică și de agrement de uz public, care vine ca o acțiune complementară, de punere în valoare a patrimoniului existent, adaptat specificului local și cu impact limitat asupra mediului.

În urma elaborării analizei SWOT, un punct slab al capitolului Teritoriu și populație este reprezentat de slaba dezvoltare a infrastructurii de bază – lipsa piețelor locale, a punctelor de sacrificare a animalelor, deși majoritatea populației se ocupă cu creșterea animalelor. Susținerea tuturor acestor tipuri investiții va contribui la creșterea calității vieții în teritoriul GAL ATBN.

Obiectivele specifice ale măsurii 5/6B: Creșterea calității vieții în teritoriul GAL ATBN prin consolidarea capitalului social, integrarea socială a grupurilor vulnerabile, revitalizarea patrimoniului local și modernizarea serviciilor de bază și a infrastructurii la scară mică.

Obiective de dezvoltare rurală 2 și 3: asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice; obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. b) și c).

Măsura **5/6B** contribuie la **Prioritatea 6** *"Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale"* și la **Prioritatea 5** *"Promovarea utilizării eficiente a resurselor și spijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic"* prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor **art. 20** "*Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale"* din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de Intervenție 6 B** *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*.

Măsura contribuie la obiectivul transversal ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și mediu.

Inovare: prin această măsură se va putea finanța pentru prima dată în teritoriul GAL restaurarea patrimoniului valoros local care nu este inclus în Lista Monumentelor clasa a si b, cu respectarea tehnicilor și materialelor tradiționale, locale. Totodată, vor putea fi finanțate proiecte care propun servicii inovative care să contribuie la îmbătrânirea activă sau alternative la transportul public.

Mediu: proiectele vor urmări **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamenete cu un consum redus de energie; restaurarea ecosistemelor naturale, inclusiv ale siturilor HNV; valorificare oportunităților de a utiliza resurse locale și materiale ușor degradabile pentru reducerea nivelului de poluare în cazul construcțiilor (poluarea aerului, apei, solului).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **M5/6B "**Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" este complementară cu Măsura **M6/6B** "Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **M5/6B „**Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL" contribuie împreună cu **M3/6A „**Diversificarea activităților neagricole", **M4/6A „**Modernizarea activităților neagricole", **M6/6B „**Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților" la îndeplinirea" **Priorității 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale",* prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri derivă din abordarea ei multi-sectorială, pentru că își propune creșterea calității vieții și a atractivității teritoriului din mai multe puncte de vedere: conservarea patrimoniului cultural material și imaterial, conservarea și promovarea patrimoniului natural, a peisajelor cu înaltă valoare naturală, acțiuni de conștientizare, crearea infrastructurii de agrement și turistică de uz public etc. Toate aceste acțiuni vor avea impact direct/indirect asupra comunităților din zona de nord a județului Brașov, generând locuri de muncă, creștere economică și dezvoltare durabilă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014;

Legislație națională:

- Legea nr. 215/2001; OG nr. 26/2000; Legea nr. 272/2004; Legea nr. 448/2006; Legea nr. 292/2011; OG nr. 68/2003; HG nr. 539/2005; Legea nr. 116/2002; HG nr. 1149/2002; HG 226/2015;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți vor fi:

- ONG-uri cu sediu/punct de lucru/filială/sucursală în teritoriul GAL ATBN;
- Autorități publice locale și asociații ale acestora;
- Proprietari și administratori de obiective de patrimoniu.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: comunitățile locale, turiștii care vizitează teritoriul GAL ATBN.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Acțiuni eligibile

a) Investiții în crearea, îmbunătățirea sau dezvoltarea serviciilor de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente:

- Investiții în facilități care susțin activități de petrecere a timpului liber;
- Investiții în crearea, extinderea sau modernizarea infrastructurii pentru furnizarea serviciilor de bază – piețe locale, centre comunitare pentru activități sociale etc.;
- Investiții în proiectele prin care se furnizează servicii inovative, gen alternative la transportul public sau îmbătrânire activă;
- Investiții în dotarea cu utilaje și echipamente specifice serviciilor publice de bază destinate populației rurale;
-

b) Investiții în infrastructura de agrement de uz public, în infrastructura turistică la scară mică și în informarea turiștilor:

- Marcaje turistice;
- Construcții de adăposturi și infrastructură de securitate legate de turism;
- Realizarea unui sistem e-booking pentru servicii turistice;
- Dezvoltarea turismului local cu caracteristicile sale de bază - scară mica, producție cu specific local, activitate locală, specific socio-cultural, impact limitat asupra mediului, rețele de servicii turistice locale etc.

c) Studii și investiții legate de întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural, ale peisajelor rurale și ale siturilor HNV, inclusiv cu aspectele socio-economice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică.

- Restaurarea ecosistemelor naturale, inclusiv ale siturilor HNV;
- Activități de informare sau conștientizare (de ex: centre de vizitare în arii protejate, acțiuni de promovare, interpretare și trasee tematice);
- Restaurarea, conservarea și/sau dotarea obiectivelor de patrimoniu;
- Conservarea patrimoniului construit la scară mică (poduri, facilități publice, ș.a);
- Acțiuni de inventariere a patrimoniului natural și cultural;
- Conservarea patrimoniului imaterial – muzică, folclor, etnologie;

d) Investiții pentru transferul activităților și conversia clădirilor în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu.

- Mutarea facilităților de producție;
- Construirea de noi spații de producție sau conversia celor existente pentru relocarea activităților propuse.

7. Condiții de eligibilitate

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL;
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL Asociația Transilvană Brașov Nord;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltară locală și/sau județeană aprobată;
- Nu este permisă dubla finanţare a aceleași activităţi/investiţii din alte fonduri comunitare sau naţionale;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele şi autorizaţiile necesare investiţiei;
- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției (prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/proiect tehnic/ DALI, alte documentații specifice)
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activităţi sprijinite prin măsura M5/6B;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN, cu excepția proiectelor de servicii (ex.: informare), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanţa investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăţi;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

8. Criterii de selecție

- Se vor prioritiza proiectele care dovedesc că sunt în folosul unui număr cât mai mare de locuitori din teritoriul GAL ATBN;
- Se vor prioritiza proiectele implementate într-o localitate care nu a mai primit sprijin din fonduri nerambursabile pentru o investiție similară;
- Proiectele de infrastructură la scară mică / infrastructură de bază complementare activității economice din localitate, inclusiv turism;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd investiții legate de conservarea și/sau promovarea patrimoniului local cultural/ natural;
- Proiecte care contribuie la creșterea eficienței energetice a construcțiilor/clădirilor asupra cărora se intervine;

Notă: *Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.*

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Finanțarea nerambursabilă: max. ~~**80.000**~~**200.000 de euro/proiect** ~~pentru proiectele care prevăd un singur tip de investiție și max. **150.000 euro/proiect** pentru proiectele **integrate**~~.

Valoarea eligibilă minimă a unui proiect va fi de **5.000 euro**.

Intensitatea sprijinului:

- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.

- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: 100%;
- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%.

10. Indicatori de monitorizare

Locuri de muncă create: 0;
Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățită: 1.000;
Cheltuielile publice totale: 245.021,41 euro.

FIȘA MĂSURII M6/6B

Denumirea măsurii: "Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților"
CODUL Măsurii: M6/6B
Tipul măsurii: ☑ **INVESTIȚII**
□ **SERVICII**
□ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În etapa de analiză diagnostic și din analiza SWOT a rezultat că zona de nord a județului Brașov se confruntă cu două situații sensibile, care necesită intervenție cu prioritate: precaritatea serviciilor sociale oferite grupurilor dezavantajate și ponderea relativ mare a comunității rome – care se află în risc crescut de excluziune socială și marginalizare. Așa cum reiese și din calculul indicelui IDUL, multe comunități din teritoriul GAL ATBN se confruntă cu un grad ridicat de sărăcie - opt din cele treisprezece localități sunt caracterizate ca zone sărace pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55. Acest indice relevă faptul că o pondere mare a populației, în special cea de etnie romă, care trăiește în comunități marginalizate, se confruntă cu sărăcia severă. În cadrul aceleiași comunități întâlnim și o natalitate ridicată. Astfel, un grup vulnerabil numeros din teritoriu este reprezentat de copiii care provin din familii aflate în situații de risc.

Alte grupuri vulnerabile sunt reprezentate de persoanele cu dizabilități, copii abandonați sau care provin din familii monoparentale, victime ale violenței în familie, vârstnicii și alte categorii. Înființarea unor centre în care aceștia să primească asistență de specialitate și să beneficieze de posibilitatea de a desfășura diferite activități care să contribuie la diminuarea riscului de excluziune socială a acestor grupuri vulnerabile este o necesitate pentru teritoriul GAL ATBN, în prezent neexistând decât un centru rezidențial pentru vârstnici și două centre de plasament pentru copiii abandonați.

Prezența minorității rome într-o pondere așa de mare la nivelul teritoriului, mai exact **40%**, atrage de la sine o serie de probleme majore cu care se confruntă această minoritate: sărăcie, lipsa educației, probleme de sănătate, șomaj, dependență de stat (ajutoare sociale), discriminare și excluziune socială.

Pentru persoanele care aparțin unuia dintre grupurile enumerate și fac parte și din minoritatea romă riscul excluziunii sociale și marginalizării este și mai mare.

Prin această măsură se vor finanța, astfel, proiecte care vor contribui la incluziunea socială a acestor categorii dezavantajate, vulnerabile și marginalizate.

Obiectiv specific al **Măsurii M6/6B**: Creșterea calității vieții în teritoriul GAL ATBN prin consolidarea capitalului social, integrarea socială a grupurilor vulnerabile, revitalizarea patrimoniului local și modernizarea serviciilor de bază și a infrastructurii la scară mică.

Obiectiv de dezvoltare rurală 3: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. c).

Măsura **M6/6B** contribuie la **Prioritatea 6** *"Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale",* prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor **art. 20** "*Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale"* din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de Intervenție 6B** *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **inovare; mediu și climă.**

Inovare: în teritoriul GAL **se va putea finanța pentru prima data** înființarea unor centre sociale multifuncționale care acordă asistență de specialitate integrată grupurilor dezavantajate.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; valorificarea oportunităților de a utiliza resurse locale și materiale ușor degradabile pentru reducerea nivelului de poluare în cazul construcțiilor (poluarea aerului, apei, solului). Pe parcursul lucrărilor de construcții - montaj se vor lua măsuri de reducere a cantității de deșeuri rezultate sau refolosirea materialelor rezultate, după caz.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **M6/6B** "Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților" este complementară cu Măsura **M5/6B „**Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN"**.**

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M6/6B "Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților" contribuie împreună cu **M3/6A „**Diversificarea activităților neagricole", **M4/6A „**Modernizarea activităților neagricole", Măsura **M5/6B „**Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL" la îndeplinirea **Priorității 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale",* prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Prin intermediul Măsurii **M6/6B „**Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților" se generează plus valoare în teritoriul din zona de nord a județului Brașov pentru că se îmbunătățește accesul populației vulnerabile la servicii sociale și se diminuează riscul de excluziune socială pentru aceste categorii, inclusiv pentru cei care se confruntă cu un grad foarte ridicat de risc de excluziune socială prin apartenența la unul dintre grupurile vulnerabile care are nevoie de servicii sociale, cât și prin apartenența la minoritatea romă.

Valoarea adăugată poate rezulta și din tipurile de activități complementare serviciilor sociale, care vor putea fi desfășurate în centrele ce vor fi finanțate: servicii medicale, educaționale, de ocupare în muncă etc. Proiectele care prevăd servicii integrate vor fi prioritizate.

Măsura **M6/6B** aduce plus valoare comunităților din zona de nord a județului Brașov prin faptul că va contribui la coeziune socială și poate genera direct/indirect crearea de noi locuri de muncă în teritoriu.

Valoarea adăugată a măsurii derivă și din faptul că sunt prioritizate proiectele care își propun furnizarea serviciilor în parteneriat public-privat, asigurându-se prin participarea publică sustenabilitatea și calitatea, inovarea, know how prin implicarea ONG-urilor.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014;

Legislație națională:

- Legea nr. 215/2001; OG nr. 26/2000; Legea nr. 272/2004; Legea nr. 448/2006; Legea nr. 292/2011; OG nr. 68/2003; HG nr. 539/2005; Legea nr. 116/2002; HG nr. 1149/2002; HG 226/2015.
-

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți vor fi:

- ONG-uri cu sediu/punct de lucru/filială/sucursală în teritoriul GAL ATBN;
- Autorități publice locale și asociații ale acestora;
- GAL-ul (doar în situația în niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese);
- Furnizori acreditați de servicii sociale.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: comunitățile locale, grupuri vulnerabile (comunități marginalizate, minoritatea romă, persoane cu dizabilități, vârstnici etc.) din teritoriul GAL ATBN.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Acțiuni eligibile

- Construcția, modernizarea și dotarea centrelor de servicii sociale;

ATENȚIE!

- Sustenabilitatea proiectului de infrastructură socială poate fi asigurată prin accesarea Obiectivului specific 5.2 din cadrul POCU 2014-2020;
- Pentru proiectele de infrastructură socială se va avea în vedere legislația în vigoare în acest domeniu. Tipurile de structuri sunt reglementate în Nomenclatorul instituțiilor de asistență socială.
- Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale;

6.2 Acțiuni neeligibile

- Nu sunt eligibile structurile sociale de tip rezidențial;
- Nu sunt eligibile proiectele care conduc la segregarea minorității rome.

7. Condiții de eligibilitate

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL;
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL Asociația Transilvană Brașov Nord;
- **Proiectele trebuie să includă obligatoriu în grupul țintă o pondere de minim 20% de persoane care aparțin atât minorității rome, cât și altui grup vulnerabil;**
- Nu este permisă dubla finanțare a aceleași activități/investiții din alte fonduri comunitare sau naționale;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele şi autorizaţiile necesare investiţiei;
- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției (prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/proiect tehnic/ DALI, alte documentații specifice);
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN, cu excepția proiectelor de servicii, care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, în cazul cărora cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

8. Criterii de selecție

- Se vor prioritiza proiectele prin care se vor furniza servicii sociale pentru minim două grupuri vulnerabile, plus pentru cei care aparțin atât minorității rome, cât și altui grup vulnerabil;
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd servicii integrate pentru grupul/grupurile țintă;
- Se vor prioritiza proiectele prin care prevăd cât mai mulți beneficiari;
- Se vor prioritiza proiectele prin care se va face dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;
- Se vor prioritiza proiectele susținute de un parteneriat (public, ONG/privat).

***Notă**: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.*

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Finanțarea nerambursabilă: max. **100.000 euro** / proiect.

Valoarea eligibilă minimă a unui proiect va fi de **5.000 euro**.

Intensitatea sprijinului:

- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică –100%;
- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățită: 50
Locuri de muncă create: 0
Cheltuielile publice totale: 100.000 de euro.

FIȘA MĂSURII M7/1B

Denumirea măsurii: "Consolidarea capitalului social"
CODUL Măsurii: M7/ 1B
Tipul măsurii: ☑ **INVESTIȚII**
☑ **SERVICII**
□ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, unele dintre principalele puncte slabe ale teritoriului GAL ATBN le reprezintă lipsa capitalului social, atât al celui de tip **bonding**, cât și a celui de tip **bridging** – în interiorul comunității, dar și între comunitate și exterior. Consolidarea acestui tip de capital, așa cum reiese și din raportul de cercetare calitativă, ar crește oportunitățile de valorificare a produselor locale agroalimentare și a serviciilor turistice existente în teritoriu. Din toate cele trei focus grupuri la baza cărora stă cercetarea sociologică calitativă, reiese că inițiativa "salvatoare" poate să vină din exterior, atitudine specifică comunităților rurale care justifică necesitatea activității de animare/facilitare comunitară, sprijinită în cadrul acestei măsuri.

Obiectiv specific al măsurii M7/1B: Creșterea calității vieții în teritoriul GAL ATBN prin consolidarea capitalului social, integrarea socială a grupurilor vulnerabile, revitalizarea patrimoniului local și modernizarea serviciilor de bază și a infrastructurii la scară mică.

Obiective de dezvoltare rurală 1 și 3: favorizarea competitivității agriculturii, respectiv obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. a) și c).

Măsura **M7/1B** contribuie la **Prioritatea 1** *"Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale"*, la **Prioritatea 3** *"Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură"* și la **Prioritatea 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale"*, prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor **art.35** "*Cooperare*" din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de Intervenție 1B** *Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei mai bune gestionări a mediului și al unei performanțe de mediu mai bune*.

Secundar, măsura **M7/1B** contribuie la domeniile de intervenție **3A** *Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimnetar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale* **și 6B** *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: **de inovare și mediu,** în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Inovare: în cadrul acestei măsuri sunt finanțate proiecte pilot care prevăd dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol și alimentar. Totodată, prin M7/1B sunt sprijinite activități inovatoare de modernizare a furnizării serviciilor turistice în rețea sau acțiuni de reducere a riscului excluziunii pentru anumite grupuri vulnerabile prin implicarea lor în agricultura socială.

Mediu: prin finanțarea investițiilor în crearea piețe locale, investiții ce reduc consumul de combustibil necesar transportului produselor.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura **M7/1B** "Consolidarea capitalului social" este complementară cu măsura **M1/2A** „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local", cu măsura **M2/2B** „Tineri fermieri și ferme mici", cu măsura **M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole", cu măsura **M4/6A** „Modernizarea activităților neagricole", cu măsura **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" și cu măsura **M6/6B** "Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților".

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura **M7/1B** „Consolidarea capitalului social" împreună cu măsura **M1/2A** „Diversificarea activităților neagricole" contribuie la *îndeplinirea* **Priorității 3** "Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură", prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Totodată, măsura **M7/1B** „Consolidarea capitalului social" contribuie la îndeplinirea **Priorității 6** "*Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*", prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013, împreună cu măsurile: **M3/6A** „Diversificarea activităților neagricole", **M4/6A** „Modernizarea activităților neagricole", **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN" și **M6/6B** „Investiții în infrastructură socială și pentru incluziunea minorităților".

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii derivă din faptul că stimulează cooperarea între actorii locali și între aceștia și entități externe care contribuie la realizarea lanțurilor scurte și a piețelor locale, la diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație.

Având în vedere capitalul social scăzut în rândul agricultorilor, atât cel orizontal, cât și cel vertical, includerea facilitării organizării formelor asociative în cadrul acțiunilor eligibile este elementul care poate debloca situația prezentă în care, deși actorii locali conștientizează că doar prin cooperare și asociere își pot crește valoarea produselor și serviciilor, lipsa încrederii în interiorul comunității și relațiile fragile cu exteriorul continuă să reprezinte obstacole de netrecut.

Prin criteriile de eligibilitate se permite finanțarea doar a acelor proiecte care își propun organizarea într-o formă juridică, asigurându-se astfel consolidarea parteneriatului inițial și continuitatea activităților.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014**;** Reg. (CE) nr. 834/2007; Reg. (CE) nr. 889/2008; Reg. (CE) nr. 1235/2008; Reg. (CE) nr.

834/2007; Reg. (UE) nr. 1151/2012; Reg. (UE) nr. 668/2014; Reg.(UE) nr. 665/2014; Reg. nr. 1144/2014; Reg. nr. 2345/2015;

Legislație națională:

- HG nr. 226/2015; OUG nr. 49/2015; OUG nr. 66/2011; OUG nr. 34/2000; HG nr. 759 /2010; HG nr. 131/2013; HG nr. 276/2014; HG nr. 152/2015; Ordinul nr. 417/110/2002; Ordinul nr. 368/1160/212/2008; Ordinul nr. 51/2010; Ordinul nr. 8/2013; Ordinul nr. 724/1082/360/2013; Ordinul nr. 1253/2013; Ordinul nr. 394/290/89/2014; Ordinul nr. 1762/2015; Legea nr. 348/2003; OG nr. 37/2005; HG nr. 156/2004; Ordinul nr. 171/2006.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- fermieri;
- microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- organizații neguvernamentale;
- ADI-uri;
- consilii locale;
- unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică.

Parteneriatul poate fi constituit și din persoane fizice, cu condiția ca liderul de proiect să fie cel puțin PFA, II, IF (înființate în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare).

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu articolul 45(4) și articolul 63 din Regulamentul 1305/2014 și a legislației naționale în vigoare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Abordări de cooperare între diferiți actori din sectorul agricol și lanțul alimentar, precum și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților politicii de dezvoltare rurală. Inclusiv grupurile de producători, cooperativele și organizațiile interprofesionale (proiecte pilot; dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol și alimentar; cooperarea între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și comercializarea de servicii turistice; cooperare orizontală și verticală între actori din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și dezvoltării acestora; activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale; diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație).

Sprijinul pentru proiectele pilot poate fi acordat și actorilor individuali.

6.2 Crearea de clustere și rețele.

7. Condiții de eligibilitate

- Partenerii din categoria fermieri au exploatațiile în teritoriul GAL ATBN;
- Proiectele pilot sunt eligibile doar dacă prevăd activități de diseminare a rezultatelor în teritoriul GAL ATBN;

- Partenerii proiectelor de cooperare între mici operatori se vor încadra în categoria micro-întreprinderilor și vor avea punct de lucru în teritoriul GAL ATBN;
- Proiectul propune, până la finalizare, constituirea unei forme asociative cu personalitate juridică;
- Sprijin pentru stabilirea lanțurilor scurte se vor primi doar în condițiile în care între producător și consumator intervine cel mult un intermediar. Prin intermediar se înțelege o entitate care cumpără produsul de la fermier cu scopul de a-l vinde;
- Vor primi sprijin pentru finanțarea piețelor locale proiectele care prevăd înființarea acestora la maxim 75 km de la punctul de origine al produsului sau proiectele care prevăd finanțarea piețelor locale bazate exclusiv pe lanțuri scurte;
- Prin această măsură sunt eligibile doar rețelele și clusterele nou înființate;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN, cu excepția proiectelor de servicii (ex.: informare), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL;
- În cazul proiectelor care prevăd crearea de clustere și rețele, sprijinul va fi acordat doar în contextul în care funcționarea acestora este însoțită de un plan de acțiune specific si este stabilit un rezultat așteptat.

8. Criterii de selecție

Vor fi prioritizate proiectele care:

- includ un număr de minim 5 parteneri;
- includ producția / comercializarea produselor cu valoare adăugată mare - ecologice, care participă la scheme de calitate, produse din sistemele agricole HNV;
- propun integrarea lanțului scurt cu piața locală.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect va fi de **75.000 de euro**.

Rata sprijinului va fi de **100%** pentru: cheltuieli de coordonare/organizare: studii, planuri; animare; costuri de funcționare; cheltuieli de consultanță și management al proiectului.

Pentru cheltuielile legate de implementarea activităților - costuri directe ale proiectului și de promovare a activităților, se va aplica *intensitatea aferentă măsurii căreia îi corespunde investiția*.

Costurile de funcționare a cooperării **nu vor depăși 20%** din valoarea maximă a sprijinului acordat pentru proiect.

Valoarea eligibilă minimă a unui proiect va fi de **5.000 euro**.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013: 1

Cheltuieli publice totale: 75.000 euro

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) pentru zona de nord a județului Brașov contribuie la atingerea obiectivelor documentelor de programare de referință de la nivel național, regional și județean, dar, în același timp, prin măsurile prevăzute, vine în completarea acestora și în întâmpinarea nevoilor specifice teritoriului.

Astfel, **SDL se încadrează în obiectivele PNDR**: i) restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole; ii) diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Strategia de Dezvoltare Locală nu este pur și simplu o replică a Planului de Dezvoltare Rurală 2014-2020, ci vine în completarea acestuia, adaptat la resursele și nevoile locale.
Astfel, dacă prin PNDR 2014-2020 M07 a PNDR corespondentă a Art. 20 din Reg. UE 1305/2013 prevede finanțarea infrastructurii pentru apă/apă uzată, drumuri, infrastructură educaționala, socială și investiții privind restaurarea și conservarea patrimoniului cultural imobil, măsura corespondentă aceluiași articol 20 al Reg. 1305/2013 elaborată în cadrul SDL prevede: investiții în imobile care susțin activități de petrecere a timpului liber; investiții în crearea, extinderea sau modernizarea în infrastructura pentru furnizarea serviciilor de bază –piețe locale, centre comunitare pentru activități sociale etc.; investiții în proiectele prin care se furnizează servicii inovatoare, gen alternative la transportul public sau îmbătrânire activă; investiții în infrastructura de agreement de uz public, în infrastructura turistică la scară mică și în informarea turiștilor; studii și investiții legate de întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural, al pajiștilor rurale și al siturilor HNV, **inclusiv cu aspectele socioeconomic conexe**, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică; investiții pentru transferul activităților și conversia clădirilor în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu.
În ceea ce privește măsurile corespunzătoare articolelor 17 și 19 din Reg. UE 1305/2013, deși tipurile de investiții prevăzute în PNDR și în SDL sunt similare, criteriile de eligibilitate, criteriile de selecție, valorile maxime ale proiectelor, intensitatea sprijinului sunt adaptate specificului local, nevoilor și intențiilor de investiții exprimate de actorii locali în cadrul întâlnirilor publice.

Complementar la PNDR, SDL-ul include Măsura *Consolidarea capitalului social* elaborată pe baza Art. 35 al Reg. UE 1305/2013, măsură prin care se vor finanța proiecte ce prevăd **crearea de clustere și rețele,** proiecte pilot, dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol și alimentar, cooperarea între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și comercializarea de servicii turistice, diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație.

Asigurarea complementarității cu Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020

Complementar domeniului strategic de dezvoltare rurală al **Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020**[1], SDL include măsuri dedicate lanțurilor alimentare scurte, piețelor locale și cooperării între actori interesați pentru realizarea acestora.

[1] http://www.adrcentru.ro/Lista.aspx?t=ADElaborare%20PDR%202014-2020

Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020 are ca domeniu strategic dezvoltarea turismului și sprijinirea activităților culturale și recreative. Complementar la ceea ce conține operaționalizarea acestui domeniu de dezvoltare, SDL conține măsuri de sprijinire a turismului rural și a agroturismului și măsuri de sprijinire a creării de rețele de cooperare între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și comercializarea de servicii turistice.

Complementar domeniului strategic Dezvoltarea sustenabilă a Regiunii prin protecția mediului, prin SDL se pot finanța proiecte care prevăd studii și investiții legate de întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului natural, al pajiștilor rurale și al siturilor HNV, **inclusiv cu aspectele socio-economice conexe**, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică.

Totodată, SDL contribuie la atingerea multora dintre obiectivele **Strategiei de Dezvoltare a Județului Brașov Orizonturi 2013-2020-2030**[2]: *Dezvoltarea infrastructurii pentru a asigura creșterea atractivității și competitivității zonelor turistice cu potențial natural și cultural*, *Promovarea și valorificarea obiectivelor turistice, a evenimentelor și manifestărilor locale*, ***Sprijinirea dezvoltării inițiativelor turistice*** (obiective corespunzătoare **Direcției Dezvoltarea turismului. Braşovul – capitala turismului românesc)**, *Susținerea inițiativelor de afaceri*, *Promovarea activităților și produselor* (obiective corespunzătoare Direcției de dezvoltare **Consolidarea și dezvoltarea economiei județene. Dublarea PIB-ului brașovean până în 2020**), *Protecția și conservarea naturii* (obiective corespunzătoare Direcției de dezvoltare **Îmbunătățirea sistemelor de management sectorial de mediu. Brașov – capitala verde a României), Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de protecție socială, creșterea calității serviciilor în unitățile de specialitate,** (obiective corespunzătoare Direcției de dezvoltare **Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului/ valorilor de "Braşovean"),** *Reforma structurală a practicării agriculturii*, *Dezvoltarea zootehniei*, *Sprijinirea inițiativelor agricole*, *Sprijinirea activităților non-agricole* (obiective corespunzătoare Direcției de dezvoltare **Dezvoltarea rurală – agricultura, sursă alternativă de venituri).**

Strategia de Dezvoltare Locală GAL ATBN este complementară Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 care are ca obiectiv tematic *Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare* și ca obiectiv specific *Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC*. Prin acest obiectiv specific POCU oferă sprijin pentru:

- creșterea accesului și participării la educația timpurie/ învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate;
- accesul și/sau menținerea pe piața muncii, precum și pentru participarea la programe de ucenicie și stagii a persoanelor din cadrul comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare;

[2] http://addjb.ro/uploads/proiecte/SDJBV/Documente/ADDJB_Strategia.pdf

- furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio profesională, servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) prin intermediul centrelor multi-funcționale/ punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/și prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială;
- antreprenoriat în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu, în vederea creării de noi locuri de muncă, prin acordarea de micro-granturi, precum și a serviciilor de consiliere/ consultanță formare profesională antreprenorială şi alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat) atât în faza de înființare a afacerii, cât și post înființare. Sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor sociale de inserție;
- dezvoltarea/furnizarea de servicii sociale/ furnizarea de servicii în cadrul centrelor comunitare integrate medico-sociale;
- campanii de informare şi conştientizare/ acţiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, precum și pentru implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea.

Măsura M6/6B Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților inclusă în SDL GAL ATBN 2014-2020, care contribuie la Prioritatea 6 *"Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale",* prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013, sprijină construcția, modernizarea și dotarea centrelor multifuncționale de prin care se oferă servicii sociale integrate și care au minim 20% dintre beneficiari persoane care aparțin simultan minorității rome și altui grup vulnerabil, asigurând componenta hard a proiectelor care vor fi finanțate prin POCU *Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori*.

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

Funcționarea GAL și implementarea SDL se vor derula, în principiu, pe o perioadă de șapte ani, care poate varia (mai scurtă sau mai lungă), în funcție de momentul la care GAL va semna decizia de finanțare, dar și de modul în care se vor derula contractele semnate de beneficiari.

Calendarul de activități propus mai jos este unul estimativ, derularea efectivă a activităților urmând să fie influențată de o serie de factori, cum ar fi: interesul solicitanților pentru anumite măsuri, calitatea proiectelor depuse (de ex. interesul pentru o anumită măsură poate fi crescut, dar proiectele depuse nu sunt eligibile, iar sesiunea trebuie redeschisă), posibile contestații, necesitatea redeschiderii unor sesiuni ca urmare a rezilierii unor contracte etc.

În strategia de dezvoltare a fost inclusă măsura **M 6/6B Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților** care va fi lansată cu prioritate (primul apel de selecție se va organiza în semestrul 2, dacă timpul va permite acest lucru, sau cel mai târziu în semestrul 1 al anului 2 de implementare a SDL). Pentru această măsură se va începe animarea teritoriului cu prioritate (fiind necesară o promovare intensă, complementar cu promovarea oportunității de accesare a finanțării destinate exclusiv beneficiarilor GAL prin POCU).

Denumire activitate	**Anul 1**	**Anul 2**		**Anul 3**	
	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2
Elaborare ghiduri și proceduri (ghidurile vor fi elaborate pentru fiecare măsură și, apel de selecție, după caz)					
Animarea teritoriului					
- *Promovare măsuri GAL*					
- *Informare/diseminare*					
Organizare sesiuni de apeluri de proiecte					
M 6/6B Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților					
M1/2A, M2/2B, M3/6A, M4/6A, M5/6B, M7/1B					
Evaluare și selecție proiecte					
Monitorizarea proiectelor					
Verificarea conformității cererilor de plată					
Monitorizarea și evaluarea SDL					
Funcționare GAL					

**Funcționarea GAL include raportările tehnice și financiare, achiziții publice, activitatea financiar-contabilă, resurse umane etc.*

Denumire activitate	Anul 4		Anul 5		Anul 6	
	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2
Elaborare ghiduri și proceduri (ghidurile vor fi elaborate pentru fiecare măsură și, apel de selecție, după caz)						
Animarea teritoriului						
- *Promovare măsuri GAL*						
- *Informare/diseminare*						
Sesiuni de apeluri de proiecte						
M1/2A, M2/2B, M3/6A, M4/6A, M5/6B, M7/1B						
Evaluare și selecție proiecte						
Monitorizarea proiectelor						
Verificarea conformității cererilor de plată						
Monitorizarea și evaluarea SDL						
Funcționare GAL						

Denumire activitate	Anul 7		Anul 8	
	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2
Animarea teritoriului				
- *Informare/diseminare*				
Monitorizarea proiectelor				
Verificarea conformității cererilor de plată				
Monitorizarea și evaluarea SDL				
Funcționare GAL				

Responsabili pentru implementarea acțiunilor cuprinse în Planul general de acțiune vor fi cei 6 angajați ai GAL: 1 manager, 1 manager financiar, 1 animator, 2 experți tehnici și 1 secretar, **conform atribuțiilor care sunt evidențiate în Anexa 8 la SDL.**

Denumire activitate	Responsabili
Elaborare ghiduri și proceduri (ghidurile vor fi elaborate pentru fiecare măsură și, apel de selecție, după caz)	Manager, Experți tehnici, Animator
Animarea teritoriului	Manager, Animator, Experții tehnici, Secretar
- *Promovare măsuri GAL*	
- *Informare/diseminare*	
Organizare sesiuni de apeluri de proiecte	Manager, Animator, Experții tehnici, Secretar
Evaluare și selecție proiecte	Manager, Experți tehnici, Manager financiar, Animator Comitetul de Selecție și/sau Comisia de Contestații
Monitorizarea proiectelor	Experți tehnici

Denumire activitate	Responsabili
Verificarea conformității cererilor de plată	Manager, Manager financiar, Experți tehnici, Animator
Monitorizarea și evaluarea SDL	Manager, Manager financiar
Funcționare GAL	Manager, Manager financiar, Experți tehnici, Animator, Secretar

În situația în care volumul de lucru va fi foarte mare sau angajații GAL nu vor avea competențele necesare într-un anumit domeniu, vor fi contractați pe perioadă determinată experți externi (de. ex. arhitectură, verificare tehnică etc.), care vor asigura suportul necesar echipei GAL. De asemenea, alte servicii externalizate vor fi contractate pentru mentenanță site, echipamente și audit, materiale de promovare, instruiri și alte servicii sau bunuri necesare în funcție de cerințele impuse de ghidurile aferente Sub-măsurilor 19.2 și 19.4.

Partenerii se vor implica în mod direct în procesul de selecție a proiectelor prin reprezentanți în cadrul Comitetului de Selecție și al Comisiei de Contestații, precum și în activitățile de animare din teritoriu, ei putând fi un real sprijin prin promovarea activităților GAL.

Cheltuielile de funcționare a GAL vor fi asigurate din sumele alocate, conform planului financiar, prin Sub-măsura 19.4, dar și din surse externe (cotizațiile membrilor, eventuale donații/sponsorizări etc.). Având în vedere că decontarea cheltuielilor de funcționare se va face în funcție de performanța GAL-ului (sume plătite în cadrul proiectelor selectate de GAL), finanțarea va fi asigurată inițial din cotizațiile membrilor sau, dacă este cazul, se va solicita avans, decizia urmând să fie luată de parteneri.

Parteneriatul care propune această strategie de dezvoltare locală a activat ca GAL autorizat în exercițiul financiar 2007-2013, mai exact GAL Asociația Transilvană Brașov Nord, însă a suferit anumite modificări în ceea ce privește componența, în sensul retragerii unei părți a membrilor și intrării unor parteneri noi, motiv pentru care SDL este înaintată ca parteneriat, și nu ca ONG constituit.

În acest context, există o serie de resurse materiale pe care asociația le deține și care vor putea fi puse la dispoziție pentru buna desfășurare a activității, întrucât în cazul selectării SDL, asociația mai sus amintită își va actualiza statutul conform acordului de parteneriat și va avea calitatea de nou GAL în cadrul Măsurii 19.

Resursele materiale care vor fi puse la dispoziție sunt următoarele: 3 dulapuri, 20 de scaune vizitator, 1 masă de consiliu (modulară), 1 birou, 1 comodă pentru imprimantă, 1 scaun directorial, 1 laptop, rechizite și alte obiecte de inventar.

Pentru asigurarea echipamentelor necesare unei bune funcționări a echipei, la resursele materiale enumerate mai sus se vor adăuga echipamente IT/mobilier de birou care vor fi achiziționate, în funcție de necesități, prin Sub-măsura 19.4 sau care vor fi puse la dispoziție de parteneri (așa cum s-a întâmplat și în perioada 2007-2013, când GAL-ul a primit de la parteneri, în comodat, echipamente IT și mobilier).

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Parteneriatul reprezentat de Asociația Transilvană Brașov Nord a fost beneficiar al proiectului **"Continuitate în abordarea LEADER pentru zona de nord a județului Brașov"**, finanțat prin PNDR 2014-2020, Sub-măsura 19.1 *"Sprijin pregătitor pentru elaborarea Strategiilor de Dezvoltare Locală".*

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a zonei de nord a județului Brașov s-a realizat printr-un proces de consultare și implicare activă a reprezentanților autorităților publice locale, a societății civile și a localnicilor, contribuind, astfel, la creșterea capacității de colaborare la nivel local.

Pentru a informa comunitățile din zona de nord a județului Brașov despre procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, dar și pentru a le invita să se implice activ în acest demers, echipa de implementare a proiectului a elaborat materiale informative (flyere), care au fost distribuite în teritoriu, înainte de organizarea fiecărei întâlniri publice. Materialele au fost realizate de echipă, fără ca serviciile să fie externalizate către un terț.

Distribuirea flyerelor a fost făcută prin intermediul primăriilor membre în cazul celor douăsprezece comune componente, dar și direct de către animatori în Orașul Rupea și în satele aferente teritoriului, numărul total de flyere fiind de 1.300 de bucăți. Informarea actorilor locali cu privire la întâlnirile publice a fost făcută și prin intermediul rețelelor de socializare, pe pagina https://www.facebook.com/galatbn/ și prin contactarea telefonică sau prin e-mail a actorilor locali cu care echipa GAL ATBN a interacționat în perioada anterioară de finanțare.

În perioada **ianuarie - februarie 2016**, în teritoriu au fost organizate **13 întâlniri publice,** câte una la nivelul fiecărei localități, la care a participat un număr total de **222 de persoane.** Acestea au fost invitate să identifice / analizeze nevoile existente, dar și să propună soluții inovative de rezolvare, soluții adaptate specificului local. De asemenea, fiecare participant a fost rugat să completeze o fișă cu propuneri de proiecte pe care ar dori să le inițieze individual sau care răspund nevoilor identificate în teritoriu.

Pentru cei care nu au putut participa la întâlnirile organizate în teritoriu, pe site-ul www.galatbn.ro a fost încărcată fișa model cu propuneri de proiecte, pe care cei interesați au putut să o descarce și să o transmită completată fie pe mail, fie să o depună personal la sediul GAL.

Identificarea nevoilor locale și a soluțiilor optime pentru rezolvarea acestora s-a realizat și prin intermediul unei cercetări calitative care a fost realizată de un prestator de servicii. Au fost organizate **trei focus grupuri** la care au participat diferiți actori locali (fermieri, antreprenori, reprezentanți ai cultelor, reprezentanți ai unor asociații culturale etc.). Principalele tematici abordate în cadrul întâlnirilor au fost **turism și patrimoniu local, economie locală, servicii pentru populație**. La cele 3 întâlniri au participat în total **28 de persoane**.

Concluziile celor trei focus-grupuri au fost cuprinse într-un raport și au furnizat informații cu privire la problemele cu care se confruntă locuitorii, principalele priorități/domenii care necesită investiții, interesul de a derula proiecte prin GAL și domeniul vizat, măsuri propuse (idei de proiecte) etc.

În perioada **februarie - aprilie 2016** au fost organizate **3 întâlniri** ale partenerilor, la care a participat un număr total de **56 de persoane**. Întâlnirile au fost organizate în orașul Rupea.

În cadrul primei întâlniri, partenerii au identificat, în funcție de nevoile teritoriului, prioritățile de dezvoltare și au propus măsuri pentru atingerea acestora. Nevoile identificate în cadrul întâlnirilor publice și confirmate de parteneriat sunt: nevoia de încurajare a asocierii între fermieri; nevoia de creșterea a valorii produselor agricole locale; nevoia de a identifica soluții pentru ca producătorii locali să ia contact direct cu consumatorii; nevoia implicării autorităților publice în crearea de infrastructură necesară pentru crescătorii de animale din zonă, investiții care nu sunt rentabile economic și, în consecință, nu prezintă interes pentru agenții economici; nevoia de a valorifica patrimoniul natural și cultural, minimizând astfel riscurile de deteriorare a acestuia; nevoia de oferire de servicii sociale persoanelor dezavantajate din teritoriu, care, conform reprezentanților societății civile care au participat la anchete sociale, sunt condamnate la izolare în prezent; nevoia de servicii sociale și oportunități de integrarea a comunităților rome marginalizate, care reprezintă 40% din populația teritoriului. Setul de priorități elaborat de parteneriat constă în: creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității agriculturii; promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole; promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

La cea de-a doua întâlnire, pe baza discuțiilor anterioare, echipa responsabilă cu realizarea strategiei, a prezentat partenerilor **6 propuneri de măsuri** pe care le-a supus dezbaterilor: *Tineri fermieri și ferme mici*; *Valorificarea resurselor locale prin activități neagricole*; *Servicii și produse pentru populație din teritoriul GAL ATBN*; *Modernizarea exploataților agricole, procesare și marketing local*; *Servicii de bază și reînnoirea satelor*; *Consolidarea capitalului social*. În urma prezentării, participanții au contribuit cu sugestii privind completări la seturile de criterii de eligibilitate, la categoriile de beneficiari eligibili și la categoriile de criterii de selecție.

Sugestiile primite au fost centralizate de echipă și încadrate în măsuri cu respectarea documentelor și referințelor naționale și europene. În cadrul ultimei întâlniri a fost prezentată varianta finală a strategiei, care conține **7 măsuri: M1/2A** "Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local"; **M2/2B** "Tineri fermieri și ferme mici; **M3/6A** Diversificarea activităților neagricole"; **M4/6A** „Modernizarea activităților neagricole"; **M5/6B** „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN"; **M6/6B** „Investiții în infrastructura socială și pentru incluziunea minorităților" **M7/1B** „Consolidarea capitalului social".

În etapa de animare și elaborare a SDL, echipa de implementare a oferit posibilitatea tuturor celor interesați de acest proces, să se implice în mod direct, asigurându-se, astfel, promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Documentele care dovedesc implicarea comunităților locale constituie **Anexa 6 Documente justificative privind animarea** (flyere, minute ale întâlnirilor, liste de prezență, fotografii, fișe propuneri de proiecte completate de participanți).

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Structura organizatorică a GAL-ului cuprinde organele de conducere (Adunarea Generală și Consiliul Director), echipa tehnică (Manager și experți), Comitetul de Selecție și Comisia de Contestații. Toate aceste structuri vor fi implicate în mod direct, la nivel decizional sau executiv, în implementarea Strategiei GAL ATBN.

Sarcinile administrative ale GAL vor viza, pe de o parte, implementarea strategiei de dezvoltare locală, respectiv selecția de proiecte care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite în SDL, iar pe de altă parte, funcționarea GAL (de exemplu: întocmire rapoarte de activitate, cereri de plată, dosare de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare; gestionare din punct de vedere financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.).

Regulamentul de Organizare și Funcționare stabilește sarcinile GAL ATBN în raport cu implementarea SDL, conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013:

1. *consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;*

Animarea teritoriului se va face prin activități specifice de promovare și informare/diseminare – întâlniri și evenimente publice, mass-media, pliante și publicații proprii, website-ul GAL etc. Pentru a veni în sprijinul potențialilor beneficiari, echipa GAL ATBN va elabora ghiduri ale solicitantului și proceduri de evaluare specifice pentru fiecare măsură în parte.

2. *conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;*

Comitetul de Selecție al GAL ATBN va fi format din 7 membri, din care doar 2 membri vor reprezenta autoritățile publice locale. Totodată, se va avea în vedere ca prin componența comitetului de selecție să nu fie reprezentat un sector dominant, cu pondere mai mare de 49%. Partenerii din mediul urban vor reprezenta maxim 25% din ponderea comitetului de selecție.

Componența Comisiei de Contestații va fi stabilită astfel încât să respecte aceleași principii. Regulamentele de organizare și funcționare a celor două structuri vor fi elaborate de GAL și vor fi postate pe website-ul www.galatbn.ro, unde vor fi disponibile și rapoartele de evaluare/contestații/selecție a proiectelor depuse.

3. *asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor, în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei;*

Vor fi selectate doar acele proiecte care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor și priorităților SDL GAL ATBN.

4. *pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;*

GAL ATBN va publica pe website-ul propriu procedurile de evaluare și selecție a proiectelor, dar și apelurile de selecție și ghidurile solicitantului, însoțite de formularele specifice pentru fiecare măsură inclusă în SDL.

5. *primirea și evaluarea cererilor de finanțare și cererilor de plată depuse;*

Proiectele vor fi depuse până la termenul limită anunțat în apelul de selecție sau până la epuizarea sumelor alocate, în cazul în care se va opta pentru sesiuni cu depunere continuă, și vor primi un număr de înregistrare. Evaluarea se va face în conformitate cu procedurile publicate pe website. De asemenea, GAL-ul va verifica conformitatea cererilor de plată depuse de beneficiari în termenele și în conformitate cu condițiile prevăzute în procedurile de evaluare.

6. *selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;*

Proiectele care vor îndeplini condițiile de eligibilitate și vor primi punctajul minim, cu încadrarea în alocarea financiară disponibilă, vor fi supuse aprobării Comitetului de Selecție. După validarea acestor de către comitet, vor fi înaintate către OJFIR în vederea verificării eligibilității finale.

7. *monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.*

Monitorizarea și evaluarea sunt două instrumente foarte importante care vor fi utilizate de echipa GAL ATBN în procesul de implementare a strategiei de dezvoltare locală, pentru că vor oferi informațiile necesare pentru îmbunătățirea/adaptarea planului de acțiune, încadrarea în termenele stabilite, identificarea problemelor, riscurilor și a soluțiilor adecvate.

Monitorizarea este un proces care se va desfășura continuu. Astfel, pentru a avea o imagine cât mai clară și în timp real, cu privire la stadiul implementării SDL, va fi creat un centralizator care va cuprinde proiectele depuse pe priorități și măsuri, cu evidențierea alocării financiare disponibile inițial în SDL și a sumelor contractate, a disponibilului pe prioritate ca urmare a organizării sesiunilor de proiecte, număr de proiecte și orice alte informații relevante. Acest sistem de monitorizare va fi creat în format electronic (excel) sau, dacă bugetul va permite acest lucru, va fi achiziționat un soft de monitorizare.

Datele vor fi încărcate de experții GAL care au atribuții de monitorizare, ori de câte ori va fi semnată o decizie de finanțare. În ceea ce privește informațiile cu privire la plățile efectuate pe proiecte, acestea vor fi preluate de experți din formularele individuale (de monitorizare) aferente fiecărui proiect.

Monitorizarea va viza, deopotrivă, verificarea respectării pe tot parcursul implementării strategiei a criteriilor de eligibilitate și selecție care au stat la baza selectării acesteia și autorizării Grupului de Acțiune Locală.

Managerul și responsabilul financiar vor avea sarcina de a verifica periodic stadiul implementării planului financiar, mai exact raportarea cheltuielilor de funcționare la sumele încasate de beneficiari și depunerea cererilor de plată pentru decontarea cheltuielilor de funcționare, în vederea evitării blocajelor financiare în activitatea curentă a GAL.

Ca urmare a datelor centralizate și a concluziilor rezultate în etapa de monitorizare, se va realiza evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală. Va exista cel puțin o evaluare intermediară care se va face prin verificarea îndeplinirii indicatorilor de performanță asumați de GAL și a celor impuși de Autoritatea de Management, dar și o evaluare finală care va analiza impactul strategiei și gradul de îndeplinire a obiectivelor propuse. GAL ATBN va elabora un Plan de Evaluare care va descrie modalitatea și

instrumentele prin care se va realiza evaluarea SDL. Evaluarea intermediară este esențială pentru revizuirea şi corectarea în timp util a planului de acțiune şi implementarea eventualelor măsuri corective.

Pentru monitorizarea fiecărui proiect va fi desemnat ca responsabil un expert din echipa GAL, acesta având obligația de a verifica periodic, în funcție de specificul și complexitatea proiectului, stadiul de implementare. În acest sens, va păstra legătura atât cu beneficiarul, cât și cu consultantul acestuia și va completa într-un formular de monitorizare date privitoare la: avizarea și derularea achizițiilor de bunuri/lucrări/servicii, depunerea cererii/cererilor de plată, sume încasate sau orice alte aspecte relevante. De asemenea, expertul desemnat va efectua, ori de câte ori este necesar, vizite la fața locului pentru a identifica eventualele probleme și a propune soluții în timp util.

La momentul depunerii cererii de finanțare la GAL ATBN, fiecare solicitant își va lua angajamentul ca, în cazul selectării cererii de finanțare, să pună la dispoziția GAL informații/documente cu privire la proiect sau să anunțe GAL ATBN ori de câte ori va încasa sume de la AFIR.

Echipa GAL ATBN va întocmi modele standard de formulare care vor fi utilizate pentru monitorizarea fiecărui proiect. Acestea vor fi păstrate în format electronic, iar informațiile încărcate vor fi preluate și centralizate pentru monitorizarea SDL-ului.

8. Întocmirea raportărilor, a dosarelor de achiziții și a cererilor de plată pentru cheltuielile de funcționare și animare;

Pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală, GAL va efectua cheltuieli cu plata personalului angajat, cheltuieli legate de comunicare, cu echipamentele și consumabilele necesare desfășurării activității, pentru instruirea personalului, precum și alte cheltuieli specificate în fișa Sub-măsurii 19.4.

Recuperarea costurilor de funcționare și animare va fi făcută prin cereri de plată care vor fi efectuate periodic, în funcție de necesitățile de lichidități pentru derularea activității, dar și în conformitate cu regulile stabilite de AFIR. În prealabil, pentru activitățile de animare se vor depune rapoarte de activitate.

Pentru implementarea SDL, în cadrul GAL Asociația Transilvană Brașov Nord se va constitui o echipă formată din 6 persoane, care va avea următoarea componență:

- **1 manager** (responsabil administrativ) – coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric, cât şi al respectării procedurilor de lucru; va avea și atribuții de verificare şi selecție a cererilor de finanțare, de monitorizare a SDL și de verificare a conformității cererilor de plată depuse de beneficiarii GAL;
- **1 Manager financiar** – se ocupă de supravegherea şi controlul gestiunii financiar – contabile a GAL-ului; va avea și atribuții de verificare a cererilor de finanțare și a conformității cererilor de plată depuse de beneficiarii GAL;
- **1 Animator** (agent de dezvoltare) – desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL; va avea și atribuții de verificare a cererilor de finanțare;
- **2 Experți tehnici** (evaluator proiecte) – sunt responsabili cu verificarea cererilor de finanțare, cu activitățile de monitorizare și cu verificarea conformității cererilor de plată depuse de beneficiari;
- **1 Secretar** – asigură suportul echipei de implementare a SDL.

Toți angajații vor fi încadrați cu **contracte individuale de muncă** cu timp parțial, cu o normă de **minim 4 ore/zi**, însă în funcție de gradul de încărcare a echipei, norma va putea

fi majorată. Spre finalul perioadei de implementare a strategiei, atunci când volumul de muncă va scădea, se va putea renunța la o parte din membrii echipei sau se vor diminua normele (dar se va respecta condiția menținerii numărului de minim 4 angajați cu o normă de minim 4 ore/zi, cel puțin până la momentul contractării tuturor fondurilor alocate SDL, cu precizarea că funcțiile obligatorii se vor asigura pe toată perioada de implementare a SDL – 2023).

Procedurile de verificare a cererilor de finanțare și a cererilor de plată se vor derula cu respectarea regulii "celor 4 ochi", dar și cu evitarea posibilelor conflicte de interese. Astfel, experții din echipa GAL vor avea atât atribuții de verificare a cererilor de finanțare, cât și a cererilor de plată. Această necesitate este justificată deopotrivă de nevoia de a asigura numărul necesar de experți în perioadele în care va exista un număr mare de proiecte depuse sau de posibilitatea ca, în caz de contestații, verificarea proiectelor să fie făcută de alți 2 experți decât cei care au verificat inițial proiectul. Prezentăm mai jos organigrama care reflectă structura organizațională și raporturile de subordonare existente între membrii echipei GAL ATBN.

ORGANIGRAMA GAL ATBN

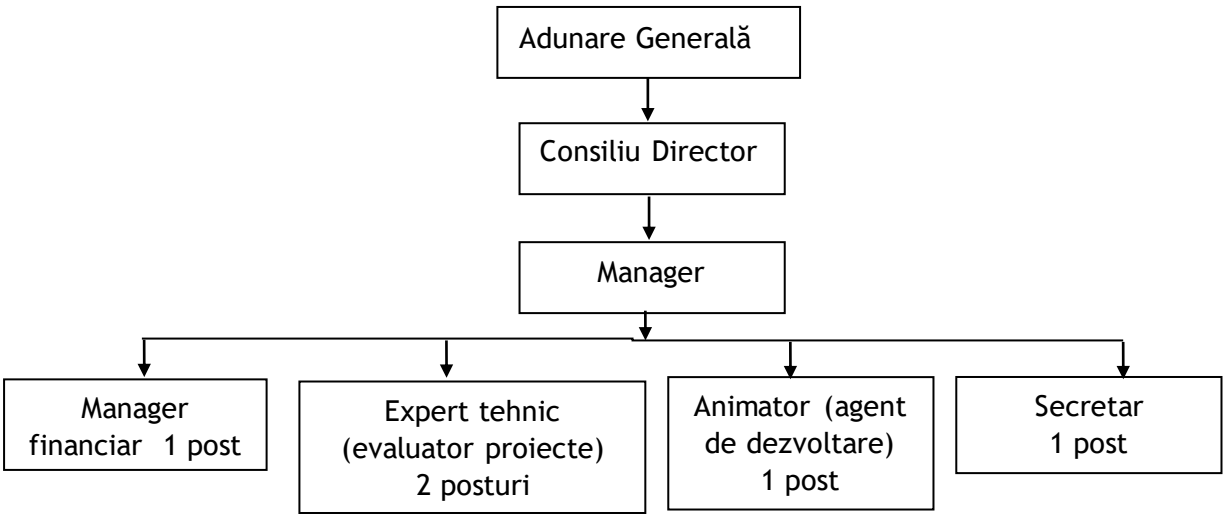

Atribuțiile specifice fiecărui post sunt detaliate în documentele, care constituie **Anexa 8** la SDL. Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

În situația în care volumul de lucru va fi foarte mare sau angajații GAL nu vor avea competențele necesare într-un anumit domeniu, vor fi contractați experți externi (de. ex. arhitectură, verificare tehnică etc.). De asemenea, alte servicii externalizate vor fi contractate pentru mentenanță site, echipamente și audit, materiale de promovare, instruiri și alte servicii sau bunuri necesare în funcție de cerințele impuse de ghidurile aferente Sub-măsurilor 19.2 și 19.4.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Suma publică totală alocată pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală este de 1.868.776,76 Euro, care pornește de la următoarea formulă de calcul:

- 19,84 Euro/locuitor * 35.691 locuitori = **708.109,44 de Euro**
- 985,37 Euro/km² * 1.177,90 km² = **1.160.667,32 de Euro**

Din totalul de **1.868.776,76 de Euro**, **1.495.021,41 de Euro** sunt alocați pentru **implementarea Strategiei de Dezvoltare** în cadrul Sub-măsurii 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală", iar **373.755,35 de Euro** vor reprezenta **bugetul pentru cheltuielile de funcționare și animare a teritoriului** și sunt aferente Sub-măsurii 19.4 „Sprijin pentru costurile de funcționare și animare".

În urma desfășurării întâlnirilor publice și a întâlnirilor cu partenerii pe baza nevoilor identificate, a celor rezultate din analiza SWOT și a concluziilor Raportului de cercetare calitativă (rezultat în urma a 3 focus-grupuri) **au fost ierarhizate prioritățile de dezvoltare a teritoriului din zona de nord a județului Brașov** după cum urmează:

1. **Prioritatea P6 „**Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale"
2. **Prioritatea P2 „**Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionării durabile a pădurilor"
3. **Prioritatea P1 „**Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspect".

Ierarhizarea priorităților este reflectată și în planul de finanțare:

- **P6** are o alocare de **52,17%** din total alocare SDL,
- **P2** are o alocare de **23,81%** din total alocare SDL,
- **P1** are o alocare de **4,01%** din total alocare SDL.

Sumele estimative alocate în cadrul măsurilor sunt prezentate mai jos:

- **M 1/2A** – 200.000 de euro;
- **M 2/2B** – 245.000 de euro;
- **M 3/6A** – 430.000 de euro;
- **M 4/6A** – 200.000 de euro;
- **M 5/6B** – 245.000 de euro;
- **M 6/6B** – 100.000 de euro;
- **M 7/1B** – 75.000 de euro.

Planul de finanțare constituie **Anexa 4** la SDL.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

GAL Asociația Transilvană Brașov Nord va elabora o procedură proprie de evaluare și selecție a proiectelor, în care vor fi detaliate toate aspectele privitoare la depunerea, evaluarea și selecția cererilor de finanțare înaintate. De asemenea, va fi elaborat un Regulament de Organizare și Funcționare a Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații.

Pentru a asigura transparența întregului proces de evaluare și selecție a proiectelor, GAL ATBN va publica un calendar estimativ de lansare a apelurilor de selecție, ce va conține detaliile privitoare la alocările financiare disponibile și termenele de depunere. Se va stabili echipa de evaluare pentru sesiunea respectivă, fiecare evaluator semnând o declarație de conflict de interese.

Proiectele depuse în termen se vor înregistra la secretariatul GAL, iar apoi vor fi distribuite membrilor echipei de evaluare pentru a se derula procesul efectiv de evaluare. La nivelul GAL vor fi întocmite fișe de verificare și proceduri pentru fiecare măsură în parte, pe care experții vor trebui să le utilizeze. Pentru fiecare cerere de finanțare se va respecta principiul de verificare al "celor 4 ochi", urmând ca un expert să completeze fișele, iar al doilea să verifice.

După finalizarea procesului de verificare a proiectelor, va avea loc ședința Comitetului de Selecție. În funcție de relevanța proiectului pentru SDL, de punctaj, de numărul de proiecte depuse, de alocarea disponibilă, Comitetul de Selecție va decide care sunt proiectele care vor fi selectate pentru finanțare. Astfel, după caz, se va întocmi raport intermediar sau final de selecție, în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție. Toți solicitanții vor fi notificați asupra rezultatului sesiunii. Aceia care se vor considera nedreptățiți vor avea posibilitatea de a contesta decizia de neeligibilitate sau de neselectare a proiectului, în termenul care va fi prevăzut în procedura de selecție.

În cazul proiectelor contestate, acestea vor fi reverificate de 2 experți diferiți față de cei care au efectuat verificarea inițială, iar apoi se va organiza o ședință a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor care va analiza contestațiile depuse. Procedura se va finaliza cu publicarea unui Raport de contestații. În baza Raportului de Contestații, Comitetul de Selecție va emite Raportul de selecție final.

Se va elabora direct Raport de Selecție Final doar în situația în care nu există proiecte neeligibile sau proiecte eligibile și neselectate, deci când valoarea totală a proiectelor eligibile este mai mică sau egală cu alocarea financiară a apelului de selecție respectiv, dat fiind că nu există condiții care să conducă la contestarea rezultatului procesului de evaluare și selecție

Toate rapoartele (intermediar, de contestații și final) se vor afișa la sediul GAL și pe site-ul GAL ATBN.

În cadrul Comitetului de selecție și a Comisiei de Contestații, în orice situație, ponderea reprezentanților organizațiilor ce provin din mediul privat și societatea civilă trebuie să fie mai mare de 50% din totalul membrilor, iar reprezentanții organizațiilor din mediul urban să nu depășească 25% din totalul membrilor. Selecţia proiectelor se va face aplicând regula de „dublu cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenţi cel puţin 50% din membrii Comitetului de

Selecție/Comisiei de Contestații, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, iar reprezentanții organizațiilor din mediul urban să nu depășească 25% din numărul membrilor prezenți. În componența comitetului de selecție nu va exista un grup de interese dominant, care să dețină mai mult de 49% din drepturile de vot.

Procedura de evaluare și selecție a cererilor de finanțare se va efectua cu respectarea regulilor privind evitarea conflictului de interese. Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, persoana respectivă nu va avea drept de vot și nu va participa la întâlnirea Comitetului respectiv.

Comitetul de Selecție a proiectelor și Comisia de Soluționare a Contestațiilor vor fi constituite din reprezentanți ai partenerilor. Pentru fiecare membru al celor 2 comisii, va fi desemnat un supleant pentru a evita eventualele blocaje în procesul de selecție a proiectelor.

Componența Comitetului de Selecție este detaliată în tabelul de mai jos:

PARTENERI PUBLICI 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Primăria Homorod	Membru	Autoritate publică
Primăria Bunești	Membru	Autoritate publică
Primăria Cața	Membru supleant	Autoritate publică
Primăria Hoghiz	Membru supleant	Autoritate publică
PARTENERI PRIVAȚI 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
SC Luckedith SRL	Membru	SC / servicii
~~SC RMC Rupea~~SC Agrolemn SRL	Membru	SC / exploatare forestieră ~~industrie~~
Stanciu Cornel I.I.	Membru supleant	II / servicii
SC Năzdrăvanii SRL	Membru supleant	SC / servicii
SOCIETATE CIVILĂ 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Asociația pentru integrare comunitară Racoș	Membru	ONG / societate civilă
Asociația Crescătorilor de Bovine Cața	Membru	Grup de producători / agricultură
~~Asociația Ramidava XX~~Composesoratul Ormeniș	Membru	ONG / ~~societate civilă~~composesorat
Asociația Viscri Începe	Membru supleant	ONG / societate civilă
Asociația Umanitară Nowero	Membru supleant	ONG / societate civilă
Biserica evanghelică Lutherană din România Parohia Apața	Membru supleant	ONG / culte

Componența Comisiei de Contestații va fi aprobată prin hotărâre de Consiliul Director/Adunarea Generală, conform prevederilor statutare.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selectare aparţine unuia din membrii Comitetului de Selecție, Comisiei de contestații sau a unuia dintre angajații GAL implicați în evaluarea proiectelor sau afini ai acestora sau a unei entități juridice în care acestă persoană are implicații/interese, în conformitate cu prevederile legale naționale și comunitare aplicabile, persoana în cauză nu va participa la deciziile privind lansarea apelului de selecție, procesul de verificare și nu are drept de vot şi nu va participa la întâlnirea comitetului de selecţie sau contestație în cadrul căruia se discută selecția proiectului/contestației în cauză.

În cazul în care unul dintre angajații GAL sau membrii desemnaţi de Comitetul de Selecție, Comisia de contestații constată că se află în situația de conflict de interese, acesta are obligația de a solicita de îndată înlocuirea sa. În cazul în care se constată că nu se respectă regulile de evitare a conflictului de interese, așa cum sunt definite în legislația în vigoare, proiectul nu este eligibil, iar dacă a fost finanțat se va proceda la recuperarea sumelor conform legislației.

Toate persoanele implicate la nivelul GAL în evaluarea și selecția proiectelor (membri în Comitetul de Selecție, în Comisia de Soluționare a Contestațiilor sau angajații GAL implicați în procesul de evaluare) vor trebui să completeze o Declarație în care să explice natura relației/interesul respectiv.

Regulile privind evitarea conflictului de interese vor trebui respectate și în situația în care GAL-ul este solicitant pentru operațiunile de interes public (minorități, infrastructură socială) pentru care nici un alt solicitant nu își manifestă interesul.